

DARBININKAS

LI NR. 41. SECOND-CLASS ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRZELIS - JUNE 13, 1967 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Mirė vyskupas Pranas Brazys

Vyskupas Pranas Brazys, M IC, birželio 9 dieną 6:30 val. ryto mirė Romoje Tėvų Marijonų vienuolyne. Palaidotas birželio 13 Romoje Campo Verano kapuose.

Romon buvo atskridęs iš Vokietijos birželio 8 ir jautėsi visai sveikas. Ryta bendrų mąstymų metu mirė staiga.

Išgyveno 52 metus — gimęs 1915 m. vasario 18. Vyskupu išbuvo porą metų su viršum — konsekruotas Romoje 1965 m. vasario 4 ir paskirtas Europos lietuviams už tėvynės ribų.

VYSK. P. BRAZYS kalbėjo apie . . .

Apie tautos meilę:

„Savo tautą turime labiau mylėti už kitas tautas ne todėl, kad ji yra geresnė, turi senesnę kalbą, didvyriškesnę praeitį ir gražesnę tėvynę, bet todėl, kad ji mūsų: kad jai mes esame daugiau skolingi, negu kitom tautom . . .“

Apie vienybę:

„Tik pripažindami kiekvienam teisę būti skirtingam ir nenorėdami visus apvilkti viena uniforma, mes pagerbsime teisėtą laisvę ir pajėgsim apjungti savo apirusias gretas. Tą pasiekę, mes galėsime sėkmingai išeiti iš savo katalikiško geto į vaisingą pokalbį su visu lietuviškuoju pasauliu, o jį — ir su visa žmonija. Kaip Bažnyčia kalbasi su visu pasauliu ir laiko savais visus jo rūpesčius ir jo likimą, taip ir mes turime pasijusti atsakingi už visus lietuviškosios išeivijos reikalus ir už pačios tautos likimą . . .“

Apie Bažnyčią ir tautybę:

„Bažnyčia yra labai suinteresuota lietuviškumo palaikymu priaugančioji mūsų išeivių kartoj. Kaip komunistai ne tik nesistengia į jų kraštus patekusius nekommunistinių kraštų išeivius bei jų vaikus nutautinti, bet steigia jiems specialias mokyklas ir ruošia propagandininkus bei agitatorius jų tautoms sukommunistinti, taip, savaime suprantama, ir Bažnyčiai nerūpi persekiojamų kraštų nutautinimas, bet jų paruošimas būti tinkamais savo kilmės kraštų atkrikščionijimo apaštalais. Kitaip juk elgdami Bažnyčia juk piltų vandenį ant nukriščiųionijamo persekiojamo malūno.“

(Iš vysk. Pr. Brazio paskaitos religiniame kongrese 1966 rugšėjo 4).

MIRĖ DU KARDINOLAI

Birželio 10 mirė kardinolas Joseph Elmer Ritter, St. Louis arkivyskupas, 74 metų.

Birželio 11 mirė kardinolas Ernesto Ruffini, Palermo arkivyskupas, 79 metų.

— Šiaurės Vietnamas susirūpinęs ne tiek bombardavimais, kiek maisto stoka. Sovietai ėmėsi gabenti maistą iš Vladivostoko į Haiphongą.

— Negrų riaušės po Bostono, kur per 4 naktis buvo sužeista 70, persimetė į Floridą. Birželio 10 Tampa paaugliai svaidė Molotovo kokteilus, padegė 10 namų, sužeista 25.

— Š. Vietname birželio 10 Amerika neteko 577 lėktuvo.

Savo nuolatine buveine buvo pasirinkęs Vokietiją, kurios vyskupai parūpino jam patalpas Bad Woerishofene. Jose įsikūrė nuo š.m. balandžio pradžios, sudarė bendradarbių štabą, užsuko darbo mašiną pastoracijai bei religinei literatūrai organizuoti.

Vyskupas Pranas Brazys paskutiniu laiku Romoje, iki paskiriamas vyskupu, buvo sėslaus mokslinio darbo žmogus: plačiai įsistudijavęs, atviras naujom religinėm, filosofinėm idėjom su gilia kritiška jų analize.

Vyskupu paskirtas, laikė savo pastoracine pareiga lankytis tarp lietuvių Europoje ir Amerikoje. Čia rado jis didelio atgarsio savo asmeniniu kuklumu, giedrumu, šiltų priėjimu prie visokių žmonių, o taip pat ir savo skelbiamą ekumeninę dvasia, kuri iš jo lūpų sklaidėsi dvejojant mintim. Viena tai — pluralistinė pažūra į žmonių santykius, kuri išpažįsta skirtingų nuomonių laisvę, siekia pagarbos tarpusavio nuomonėm, susiprati mo ir sugyvenimo. Sugyvenimo pirmiausia tarp pačių lietuvių katalikų, sugyvenimo toliau tarp visų lietuvių. Antra — tai žmogaus pažangos atrėmimas į savo tau-

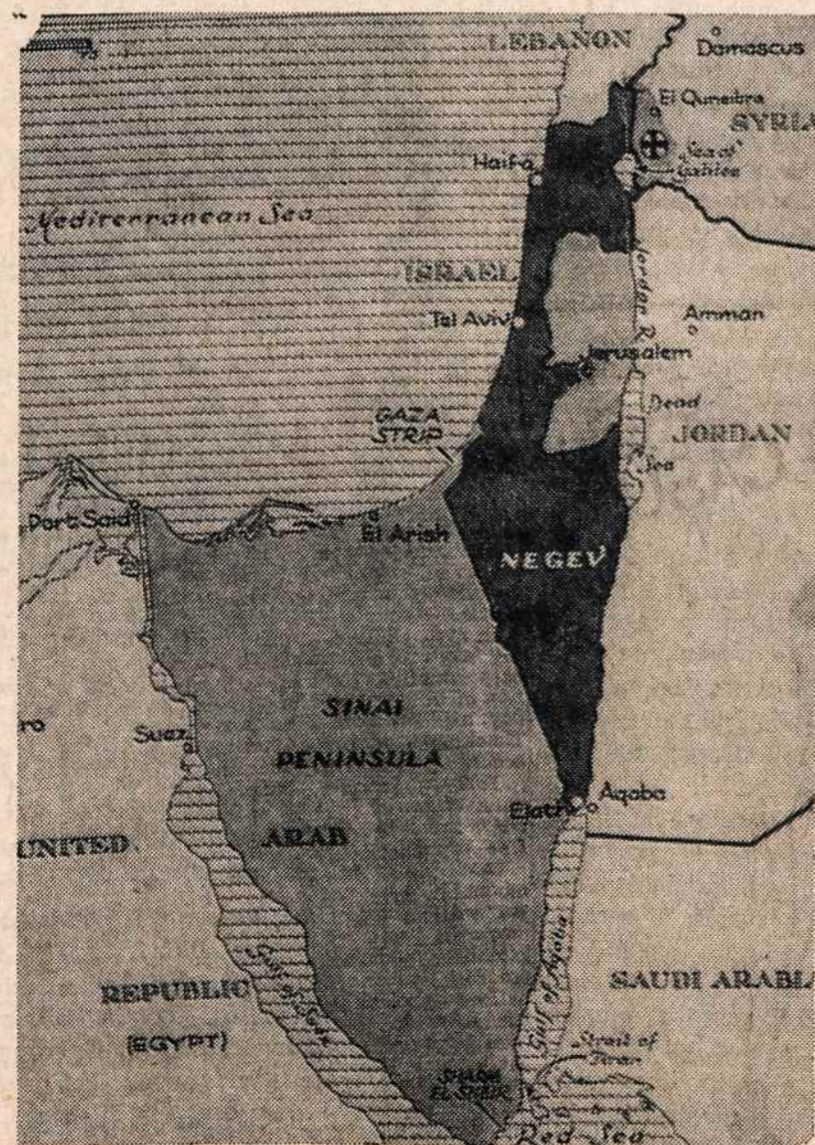
KARO NUOSTOLIAI

Izraelis birželio 11 paskelbė, kad jo karių žuvo 679, sužeista 2.563.

Didžiausi nuostoliai Jordano kariuomenei — iš 50,000 karių žuvo 15,000. Daugiausia jie buvo sudėginti nepalmu iš Izraelio lėktuvų.

Lemiami karo pabūklų nuostoliai buvo pirmą dieną, kuri ir nulėmė karo eigą Izraelio naudai. Pirmą dieną arabai neteko 400 lėktuvų — Egiptas 300, Sirija 60, Jordanas 35, Irakas 15, Libanas 1. Izraelis neteko 19 lėktuvų.

— Egiptas birželio 11 paskelbė draudimą visiem Anglijos laivam naudotis Egipto uostais.

Izraelis buvo (juodas), dabar yra (pilkas plotas). Kas iš to ploto liks po derybų?

lą, išpareigojimas žmonijai gera daryti, pradedant nuo savosios tautos.

Siom gairėm vyskupas P. Brazys išplėtojo visą programą lietuvių veiklai vakaruose savo paskaitoje Washingtone lietuvių religiniame kongrese, sudėrindamas tautybę ir religiją, meilę tautai ir ištikimybę gyvenamam kraštui.

Pr. Brazys gimė Balsupių kaime Mariampolės ap., 1935 baigė Marijonų gimnaziją. Dar 1932 įstojo į marijonus. 1937 Romoje Angelicum filosofijos fakultetą baigė licenciato laipsniu, 1942 buvo išventintas į kunigū Prahėje. Ten pat vokiečių universitete studijavo teologiją, paskutinius karo metus praleido Vokietijoje, Bug prie Bambergo, nuo 1946 vėl Romoje teologiją baigė daktaro laipsniu, o 1948 gavo ir filosofijos daktaro laipsnį.

Daugel metų buvo mokytojas — 1937 — 39 marijonų filosofijos institute Kaune, 1940-41 marijonų seminarijoje Varšuvoje, 1947-8 marijonų noviciato vedėjas Romoje.

Pastoracijoje ir visuomeniniame darbe gavo reikštingus ypačiai nuo 1948, išvykęs į Argentiją. Ten įsteigė ir redagavo Laiką, įsteigė spaustuovę, buvo marijonų noviciato vedėjas, marijonų viršininkas, klebonas ir tt. Nuo 1957 buvo išrinktas Marijonų vienuolijos vicegenerolu ir persikėlė į Romą. 1964 m. gruodžio mėn. 29 buvo pop. Pauliaus nominuotas titulinu Celos vyskupu.

Vyskupo P. Brazio paskyrimas lietuvių buvo sutiktas su džiaugsmu, kad vyskupu buvo paskirtas toks žmogus, ir su dėkingumu popiežiui Pauliui VI, kad jis parodė jautrumo lietuvių reikalui.

Vyskupo P. Brazio mirtis sutiktas su dideliu gaudumu, kuri vargiai gali nuslopinti ir viltis susilaukti jo pradėtam darbui verto įpėdinio.

VYSKUPAS PRANAS BRAZYS

KARO ANTRA DALIS — derybos: Izraelio su arabais ar Amerikos su Maskva?

Izraelis, karo veiksmus pradėjęs birželio 5, juos baigė birželio 10. Arabai kovos laukuose kapitulavo. Kai kurie arabų kraštai nespėjo nė pradėti karo. Dabar eina antra to karo dalis — Saugumo Taryboje svarstomas karo padarinių likvidavimas ir taikos grąžinimas. Čia iniciatyvą perėmė Sovietų vadovaujami, satelitų talkinami, arabų diplomatai, norėdami Izraelį pasodinti kaltinamųjų suole.

IZRAELIS SIEKIA — prisijungti naujų žemių

Izraelio kariuomenė per 4 dienas užėmė teritoriją 4 kartus didesnę už patį Izraelį. Izraelis stengėsi užimti kuo daugiau teritorijos, net nepaisydamas pasirašytų paliaubų, kad turėtų geresnę poziciją derybose. Min. pirm. Eshkol atšaukė savo ankstesnį pareiškimą, kad Izraelis nesiekia naujos teritorijos. Birželio 12 jis pareiškė, kad Izraelis į senąsias sienas negrįš. Aiškiai pasisako Izraelis už visos Jeruzalės valdymą, už kitų žemių iš Jordano (gal iki Jordano upės) pasilaikymą. Pasisako už išėjimą į Aqabos įlanką, į Sueso kanalą. Užsimeina ir apie tam tikras garantijas Sinajaus pusiasalyje.

Izraelis pasiūlė arabam tiesiogiai derėtis dėl taikos, išjungiant Saugumo Tarybos tarpininkavimą.

ARABAI SIEKIA — grąžinti Izraelį į senas sienas

Arabų karinė jėga sunaikinta, bet neapykanta Izraeliui — ne. Prie Izraelio neapykantos jungia ir Ameriką. Neslepia nusivylimu Sovietais. Tai labiau skatina glautis pačius arabus. Jie vėl pareiškė pasitikėjimą karą praleimėjusiu Nasseriu.

Arabai atmetė Izraelio siūlomas tiesiogines derybas tarp arabų ir Izraelio. „Negali būti tiesioginių derybų su agresorium“. Saugumo Taryboje jie reikalauja, kad Izraelis būtų pasmerktas kaip agresorius, kuris pasirašė paliaubas, o toliau vykdė karo veiksmus Syrijoje; reikalavo, kad Jungt. Tau-

tos priverstų Izraelį grįžti į senas sienas.

MASKVA SIEKIA — šaltojo karo

Maskvos sukurstytas arabų grasinimas karu atsiliėpė Maskvos prestižui panašiai kaip raketos Kuboje. Maskva prisirišė tam smūgi, kad nereiktų susidurti su Amerika ginklais. Ji persiorientavo greitai ir, užuot kursčiusi Nasserį priešintis ginklais, patarė jam priimti paliaubas ir toliau veikti diplomatinio propagandinio keliu. Šiai propagandai Maskva surengė paramą. Birželio 9 sušauktoje rytų Europos komunistų vadų konferencijoje sutarė pasmerkti Izraelį kaip agresorių, reikalaujanti, kad jis pasitrauktų į buvusias sienas; žadėjo Nasserii naujos ginklų paramos. Tuojau pat Maskva nutraukė diplomatinius santykius su Izraeliu. Ja pasekė Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, ir k.

AMERIKA SIEKIA — taikos

Amerikos ligšioliniai pareiškimai yra palankūs Izraeliui, tačiau jie yra taip pat įspėjimas Izraeliui, kad nedarytų per didelių išvadų iš savo karinio laimėjimo. Tekalba apie nuosakius reikalavimus Izraelio naudai — laisvą Aqabos, Sueso kanalo vandenim naudojimąsi. Amerika siekia išvengti įtampos dėl Izraelio su Sovietų Sąjunga, siekia taip pat santykių su arabų kraštais, o tolimesnia me plane ir susiprati mo su Sovietais dėl Vietnamo.

TAIKA dėl vidurinių rytų ar dėl visko?

Saugumo Taryboje tuo tarpu tik kalbos, kalbos. Nieko konstruktvyvaus, tik kaltinimai Izraeliui, o labiausiai Amerikai. Tai negatyvi sovietinė taktika. C. Sc. Monitor birželio 13 vertina, kad „Sovietų Sąjunga nerodo jokio kooperavimo“ taikai viduriniuose rytuose atstatyti. Derybos dėl taikos galinčios būti sunkesnės nei kelios karo dienos.

Laikraštis nurodo prezidento paskirtą komitetą taikai organi-

Mirė poetas Vincas Mykolaitis Putinas

Lietuvoje, Kačerginėje, birželio 7 mirė poetas ir profesorius Vincas Mykolaitis Putinas. Palaidotas birželio 10 Vilniuje Rasų kapuose.

Mirė, eidamas 75 metus (gimęs 1893 sausio 6 Pilotiškių k. Mariampolės ap.), ilgokai pasirguliuavęs, palikdamas gilius literatūrinius pėdsakus kaip nepriklausomos Lietuvos rašytojas, literatūros mokslininkas ir pedagogas.

Didelio intelekto, gilaus kontempliatyvaus jausmo ir rūpestingos literatūrinės kultūros rašytojas pradėjo savo eilėraščių rašyti nuo 1911 ir savo talentą išplėtė visais žanrais — epu ir drama. Tačiau savo esme jis buvo lyrinis talentas. Lyrinėm vietom jis išpūdingiausias ir misterijose („Nuvainikuota Vaidilutė“) ir romanuose („Altorių šešėly“).

Savo lyrinį veidą ryškiausiai išsakė rinkiniu „Tarp dviejų aušrų“ 1927 ir jį papildė „Keliais ir kryžkeliais“ 1936.

Visuomeninės reikšmės įvykiu virto jo trijų tomų romanas „Altorių šešėly“ 1933, kuriame atskleidė save kelyje į kunigū, kunigo veikloje ir pasitraukimą iš kunigystės. Literatūros istorijoje nuo čia prasidėjo posūkis į romano žanro augimą Lietuvoje.

Sovietinės okupacijos metu režimas vertė V. Mykolaitį Putiną skelbti eilėraščius režimo garbei, vertė dėti parašus po pasmerkimais „Dr. Živago“ autoriui. Net ir stambiausias autorius laimėjimas romanas „Sukilėliai“ 1957 yra parašytas mėginant derintis su „soc. realizmu“.

Prof. Vincas Mykolaitis Putinas

Tačiau komunistinio režimo reikalavimai ir kūrėjo laisvė buvo tokia priešybė, kurią sunkiai galėjo pakelti rašytojas. Putino to meto lyrikoje randame mėginimus rašyti pagal įsakymą; jie betgi rodo, kaip skiriasi kūrybinio atžvilgiu tie įsakyti eilėraščiai nuo tų, kuriuose jausmas trykšta natūraliai, laisvai.

Paskutinis rašytojo poezijos rinkinys „Langas“ 1966 rašytojo dvasioje yra naujas evoliucijos tarpas — vėl maištavimo ženklų gausėjimas. Jis rodo, „kaip sunku palaužti širdį, — čia vėl maištauti, čia lankstyti“. Rinkiny persveria maištavimo tonai; nuolat skamba prisikėlimo motyvai, naujas išsivadavimas, su kuriuo „rūpestis veide atlyžo, į gotikos rūšį šventovę Dievas grįžo“.

Naujasis rinkinys yra taip pat ženklas, kad 70 metų našta nėra neperkopiama kliūtis lyriškai.

— Majoras John V. Lindsay birželio 9 raštu pranešė parko komisariui August Hechscher, kad lietuvių kryžius yra priimtas, ir prašo kryžiaus komitetui padėkoti už dovaną.

Iškilmės prie kryžiaus birželio 17.

Tyčia ar netyčia?

Izraelio kare Amerikos laivas „Liberty“ Viduržemio jūroje 15 mylių nuo Sinajaus pusiasalio turėjo skaudžių nuostolių: Izraelio 2 lėktuvai ir trys torpedinės valtyys birželio 8 laivą bombardavo. Zuvo 31, sužeisti 75. Izraelio min. pirmininkas Eshkol tuojau atsprašė. Paliko betgi neaišku, ar tai buvo bombardavimas netyčia. Matomumas buvo geras. Laivas turėjo aiškius Amerikos ženklus. Torpedinė valtis apuko apie laivą per 100 jardų tolio ir tada paleido torpedą. Lėktuvai dingo, kai iš šeštojo laivyno pakilo lėktuvai užpulėto gelbėti. Dėmesio verta, kad tuo metu iš Washingtono ėmė veikti „hot line“ — informavo, Maskvą apie Amerikos lėktuvų nekarinį tikslą. Palieka įtarimas, ar Amerikos laivo užpuolimas neturėjo tikslo suprovokuoti nesupratimą tarp Amerikos ir Sovietų?

— Sovietam, matyt, Svetlanos reikalas labai nemielas, nes spaudoje ėmė ją niekinti įprastu sovietam sarkazmu.

— Graikijai reikalingi turistai — tai panaikino draudimą ir bitnikam

Amerikos žydai ir Izraelio karas

— Amerikos žydai parodė didelio pritarimo Izraelio kovai. Specialus fondas paskelbė rinkliavas. New Yorko žydai sudėjo 20 mil., Čičagos 3.5 mil., Philadelphia 3, Bostonas 2,5, po 1 mil. Newarkas, Atlanta, Providence ir kt. Numatė surinkti 200 mil.

— Organizacija „The Anti-Defamation League“ pasiskelbė sekanti pasisakymus, kurie gali

reikšti antisemitizmą. Esą tokio antisemitizmo ryšium su Izraelio karu pastebėta Amerikos radijo programose. Tipingi pavyzdžiai, kuriuos organizacija sutinka kaip antisemitizmą, esą toki pareiškimai: „Kodėl mes turime siųsti savo vaikus į Izraelio karą. Mes dėl jų kariavome Vokietijoje. O jie nenori kariauti Vietname, tai kam mes turime kariauti Izraelį“.

— Vyriausybė spaudžiama žydų organizacijų ir asmenų peticijom, kad ji remtų Izraelį. Arthur Schlesinger, ADA vice-pirmininkas, atsisakė pasirašyti tokią peticiją. Matyt, nori išvengti pagrindo priekaištui, kad Vietnamo remti nenori, o Izraelį remti reikalauja.

— Indija J. Tautose rėmė Nasserį ir pati dėl to pirmiausia nukentėjo — dėl uždaryto Sueso kanalo negali Indijos pasiekti laivais su maistu baujančią Indijai. Iki kanalas bus atidarytas, galį trukti keli mėnesiai.

Manai, kad Amerikos piliečio mes negalim suimti

Juodojo birželio šešėliai liudininkų pasakojime

Kalendorius rodo atslinkus birželio mėnesį. Lietuviai jis yra pirmiausia juodasis birželis. Nė vienas mėnuo neužlanko su tokiais kraupiais šešėliais kaip birželis — 1940 metų birželio 15 Sovietų karinė invazija, okupacija; kitų metų birželio 14-22 — lietuvių tautos masinio genocido pradžia. Vėnu užsimojimu išvežta iš Lietuvos 34,260.

Kiekvieną birželį jų likimas atslenka šešėliais prieš gyvųjų akis.

Išvežtųjų likimas atvaizduotas nedaugelio išlikusių liudijimais. Iš jų sustojame prie vieno iš anksčiausiai suimtųjų, vieno iš tų, kurie 1941 birželio mėnesį buvo masiškai deportuoti. Tokis yra dr. **Mykolas Devenis**, kuris savo liudijimus pateikė Kersteno komitetui; jie surašyti komiteto surinktuose tomuose, paskelbtuose Kongreso Baltic States Investigation 1954 — pirmojoje knygoje.

Birželio sukakties metinėse pasekam to vieno liudininko ištrėmimo kelią.

Dr. Mykolas Devenis buvo Amerikos pilietis — buvo natūralizuotas 1920. Nors 1932 metais jis parvyko į Lietuvą, bet pasiliko Amerikos pilietis.

Kai Sovietų kariuomenė 1940 birželio 15 okupavo Lietuvą, jis pasiliko savo ūkyje, trys mylios nuo Ukmergės. Pasiliko neilgam. Liepos 22 atvyko sovietinis saugumas. Sakė, ieško ginklų. Po kratos įsakė dr. Deveniui vykti drauge su jais į NKVD būstinę Ukmergėje. Sakė, po pusvalandžio galėsias grįžti.

Iš NKVD, iš tos rusų įstaiogos, daktaras negrįžo. Veltui jis sakėsi esąs Amerikos pilietis ir rodė Amerikos pasą. Rusai pareigūnai tik juokėsi. "Ar tu manai, kad Amerikos piliečio mes negalim suimti? Tu esi liaudies gerovei pavojingas asmuo. Tu nebūsi paleistas".

Kalėjime išlaikė iki kovo mėn. Pradžioje vienutėje, po kelių savaičių su kitais kaliniiais. Celė buvo 6-12 pėdų pločio. Joje 10-12 kalinių. Grindys cementinės. Ant grindų šiaudiniai čiužiniai. Nuo sienų varva.

Po trijų mėnesių buvo tardomas 4 naktis iš eilės. Neleido miegoti. Tardyme pristatytas prie sienos turėjo išstovėti 8 valandas be pertrūkio. Iš tardymo aiškėjo tardytojų filosofija: kadangi jis keliavo po Angliją, Vokietiją, Sveicariją; kadangi jis buvo Amerikoje ir yra Amerikos pilietis ir kadangi jis gyveno dvare, tai turėjo išnaudoti darbo liaudį ir būti pavojingas asmuo liaudies gerovei. Tai gi jis nusikaltėlis.

Po 8-10 mėnesių kalinimo vieną naktį, pirmą valandą, jam pranešė, kad jis nuteistas. Nuteistas 8 metų sunkių darbų. Nuteistas teismo, kurio jis nematė ir kuris "teisė" būdamas Maskvoje. Nuteistas pagal 58 paragrafą, kuris gali būti pritaikytas už šnipinėjimą, antikomunistinę veiklą, už keliamą po kitus kraštus, o juo labiau buvimo Amerikoje.

Nuteistą iš Ukmergės kalėjimo perkėlė į Vilniaus kalėjimą. Ten buvo surenkami transportai kelionei į koncentracijos stovyklą. Išbuvo čia nuo kovo 1 dienos iki birželio 22. Kiti dienos, kada prasidėjo karas. Tą dieną ir pajudėjo traukiniai iš Vilniaus su tremiamaisiais.

"Taip, aš buvau transportuojamas su kitais kaliniais. Transporte buvo apie 80-100 gyvulių vagonų. Kiekviename vagonė apie po 50-60 žmonių. Jie buvo taip suspausti, kad vienam atsigulus ant grindų kiti negalėjo pajudėti... Tai truko 16 dienų... Taip, tai buvo karštyje, birželio mėnesį, ir mes buvome be vandens, be šilto valgio; mums davė truputį

sūdytos žuvies, kuri dar labiau didino troškulį. Visuose vagonuose žmonės šaukėsi vandens, bet niekas vandens nedavė".

Klausinėtojas: "Ar buvo ten moterų ir vaikų?"

Pasakotojas: "Mūsų vagonė — ne. Kituose buvo."

Klausinėtojas: "Ar tamsta matei moteris ir vaikus deportuojamus iš Lietuvos?"

Pasakotojas: "Paprastai šeimos buvo suskaldytos. Vaikai atskirti nuo šeimų, žmona atskirta nuo vyro"...

Daktaras buvo nuvežtas į Vorkutos regioną, Arktikoje. Ten buvo įtaisytos naujos anglijos kasyklos, statomi geležinkeliai, statomos ir naujos kon-

centracijos stovyklos. Jos buvo administruojamos iš Kozvos miesto. Čia buvo paskirstomai stovykla. Visi kaliniai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos buvo atgabenami čia, o iš čia jau paskirstomi kitur.

Čia daktaras išbuvo 2 mėnesius. Paskui jį išgabeno su kitais į miestą, kur Pečoras upė įteka į Arktikos vandenyną. Išgabeno laivu. Apie šią kelionę liudininkas kalbėjo:

"Antrą dieną aš buvau pašauktas į laivo vidų. Vienas iš sargybinių, kurie lydėjo sergančius kalinius, pats susirgo. Jie surado, kad aš esu gydytojas, ir mane dėl to pašaukė sargybinių gelbėti.

Man buvo ten nepaprastas vaizdas. Buvo ten apie 80 žmonių — invalidai, kai kurie be rankų, be kojų, nušalusiom nosim, ausim ir t.t. Aš teiravausi, kas nutiko. Jei gabena juos į ligonines, tai turėtų juos gabenoti priešinga kryptim; bet gabenau juos šiaurėn, į Arktikos vandenyną.

Vėliau, po kelių mėnesių, kai aš buvau jau sovchoze, aš sutikau tą patį sargybinių ir paklausiau, kas nutiko su tais žmonėm. Jis buvo man draugiškas. Jis kalbėjo: "O ką tu manai? Ar tu nežinai Rusijos konstitucijos? Kiekvienas, kuris valgo, privalo dirbti. Kas nedirba, tas nevalgo. Jie yra in-

validai; jie nebetinka darbu. Tai kam mes juos turim maitinti? Mes tiesiai nugalbom juos į vandenyną ir vandenynė nuskandinom." (bus daugiau)

Kas kliudo žmonišką statybą

Kultūros Barai, jauniausias ir dėmesio verta medžiaga pastaruju metu turtingiausias Vilniuje leidžiamas mėnesinis žurnalas, šių metų 3 numeryje atspausdino kelių išviesniųjų Lietuvos architektų pasikalbėjimą "už apskrito stalo". Visame pasikalbėjime atsiskleidžia daug minčių ir susirūpinimų, pavaizduojančių, kaip kūrybingiems žmonėm dabartinėse sąlygose sekasi bei nesiseka vykdyti užsimojimus. Štai keletas išgrinstinų ir išidėmetinų pasisakymų:

— Originalios išraiškos ieškojimus ypač apunkina tipinė statyba.

— Naujieji Vilniaus ir kitų miestų rajonai priskiriami prie geriausių naujosios urbanistikos pavyzdžių šalyje (suprask, Rusijoje. E.)

— Zymiai sunkiau sprendžiamos kaimo architektūros problemos.

— Viena didžiausių kliūčių mūsų architektūrai vystytis ir tobulėti — teorinio pagrindo stoka.

— Dažniausiai tenka vadovautis ne teoriniais reikalavimais, o ekonominėm galimybėm.

— Mažų miestelių bei kaimų veidą turėtų formuoti daugiausia jaukūs žmogiški mažaukščiai pastatai. Tačiau vien ekonominiais sumetimais esame priversti statyti keturių-penkių aukštų gyvenamuosius namus.

— Antra kliūtis — vis dar nelanksti statybos industrija, įvairios biurokratinės kliūtys.

— Žodis "tipinis" kai kieno lūpose tapo beveik keiksmažodžiu. Bet pabandyk atsakyti tipinės statybos!

— Naujoji architektūra senata ir susidėvi ne metais, o tiesiog mėnesiais, — žema statybos kokybė.

— Vilniuje pokario metais pastatyta tiek pat gyvenamojo ploto, kiek mieste jo buvo išlikę nuo pačių seniausių laikų. Nors ir to, kas pastatyta, dar maža. Visą šį grandiozinį projektavimo darbą atlieka ne daugiau kaip 40 architektų. Architektų dar labai trūksta, nauji kadrai ugdomi lėtokai. Kauno politechnikos institute kasmet į šią specialybę priimami tik 25 studentai. Tiesa, žadama vėl pradėti ruošti architektus dailės institute, tačiau kadru stoka jaušime dar ilgai.

Pažymėtina, kad prieš keletą metų Maskva atėmė lėšas beveik visiem kūrybinių profesijų rengimo skyriam Lietuvos aukštosiose mokyklose. Jau kada guodžiamasi, kad jau jau ta žala būsianti atitaisyta, bet, pasirodo, vis dar tik žada.

Dauroras solistas

Operos solistas V. Daunoras, ką tik grįžęs po 8 mėnesių dainavimo studijų Milane, labai gerai atsiliepia apie operinio dainavimo supratimą Italijoje, ir mano, kad beveik visus dainininkus reiktų siųsti mokytis tenai (nepasitenkinti rusiška mokykla).

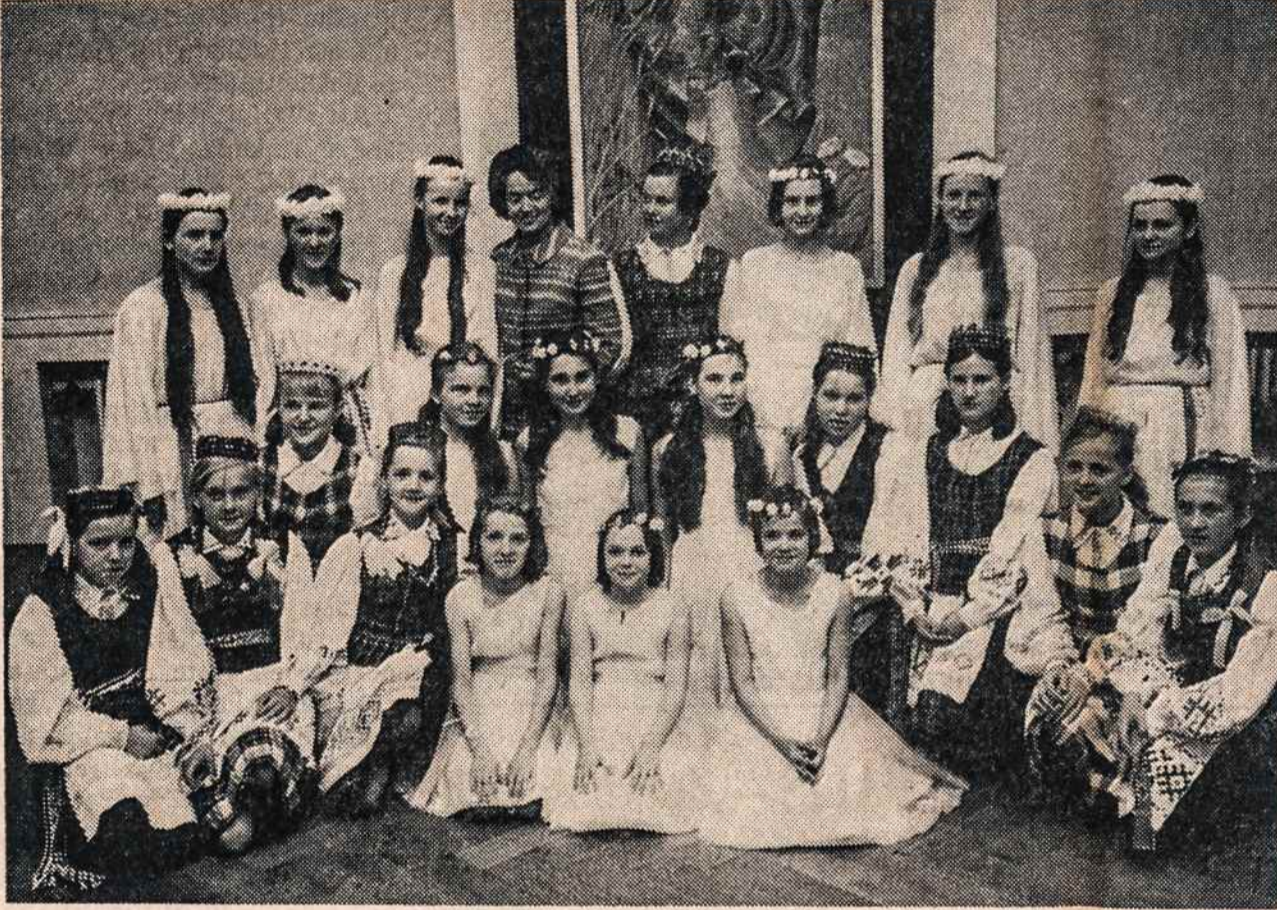
Birželio 3 dainavo Vilniuje "Sevilijos Kirpėjūje" (Don Bazilio), birželio 9 — "Don Carlos", o paskui siunčiamas į Montreālį: čia rusai savo paviljone birželio 23 rengiasi rodytis su lietuviškomis "savo" pajėgomis.

Rugpjūčio mėn. V. Daunoras numato vykti Anglijon, o paskui dar vėl Milanan, prieš pamėgto La Scalos. (Elta)

Informacija su savaitės pavėlavimu

Gegužės 7 smarki liūtis prardė geležinkelio pylimą tarp Rokiškio ir Obelių ir iš Karaliaučiaus į Maskvą einančio prekinio traukinio garvežys su aštuoniais vagonais neuėjo nuo bėgių. Traukinių eismas tame ruože buvo sustabdytas pusantros paros.

Naujiena viešajame Lietuvos gyvenime yra tai, kad apie šį įvykį pranešė vilniškė Tiesa, ir pranešė šį kartą sugaišusi tik vieną... savaitę, gegužės 14. Tai galėtų būti atžymėta kaip kelių šimtų nuosimčių pažanga, nes ligšiol, jei iš viso būdavo pasiryžtama apie tokius įvykius prasiartyti, tai nebent po keleto mėnesių. (Elta)

Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje buvo paminėta motinos diena specialia programa, kurią išpildė mokytojos E. Tamošaitienės mergaitės.

GEN. KONSULAS DAUŽVARDIS APIE LAIMINGIAUSIUS IR SUNKIAUSIUS LAIKUS

SPAUDA

Drauge birželio 5 aprašyta, kaip Chicago skautai pasveikino gen. konsulą dr. Petrą Daužvardį 30 metų konsulato veikimo proga. Ta proga jaunimui gen. konsulas pasisakė ir apie savo veiklą ir savo pažiūras į ateitį:

"Savo tarnybos karjeros pradžią laikyčiau 1925 m. Tais metais keletą mėn. teko dirbti Lietuvos užsienių reikalų ministerijoje, teisių skyriuje. Tų pačių metų gruodžio mėn. buvau paskirtas vicekonsulu New Yorkan, kur teko dažnai eiti ir konsulo pareigas. Šiose pareigose išbuvau iki 1937 m.

Mirus Lietuvos konsului dr. Bagdonui Chicagoje, Lietuvos respublikos prezidento aktu 1937 m. balandžio 17 d. buvau paskirtas jo vieton. Amerikos prezidentas paskyrimą patvirtino tų pačių metų gegužės 17 dieną. Tą dieną ir laikau oficialia savo tarnybos Chicago konsulate pradžia. 1961 m. rugpjūčio 11 d. buvau paaukštintas į generalinius konsulus.

Laimingiausi mano darbo metai buvo tada, kai atstovavau savo kraštui nepriklausomai Lietuvai šiame krašte, dirbau savo krašto gerovei ir tvarkiau jį liečiančius reikalus.

Sunkiausi buvo mūsų tėvynės sutemų metai — okupacija, karas, nepriklausomybės netekimas. Teko daug pastangų padėti, kad Lietuva nebūtų pripažinta okupantams ir kad išsaugojus nepriklausomą Lietuvos veikiančias institucijas — pasiuntinybes ir konsulatus.

Pasaulis šiandien pergyvena naują krizę. Visur telkiasi mažesni ar didesni neramumų židiniai. Ir tai dėl to, kad pasaulyje nėra teisingo sprendi-

mo, teisingos taikos. Komunistinis pasaulis kursto tuos neramumus, norėdamas laisvąjį pasaulį priversti kapituliuoti. Tačiau esmėje laisvės ir išsilavinimo kova toli gražu nebaigta. Visame pasauliniame problemų komplekse yra ir mūsų krašto problema. Todėl šių įvykių akivaizdoje mes turime būti ypatingai budrūs, veiklūs ir arti savųjų problemų. Tauta krašte nepraranda tvirtos tikėjimo į laisvę. Neprarasime to tikėjimo ir mes, eidami sunkiu laisvės kovos keliu."

Už tautinį susidrausminimą

T. Žiburiai birželio 1 kreipia dėmesį į tokias lietuviškas problemas kaip santykiai su okupuota Lietuva ir klausia, ar turim autoritetą, kuris tokiomis problemomis gali spręsti. Atsako: "Kol Lietuva tebėra okupuota, tokiu pasaulio lietuvių autoritetu yra veiksnių vadovybių konferencija kurioje dalyvauja Vliko, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Altos, Lietuvos Laisvės Komiteto bei kitų pagrindinių mūsų veiksnių vadovybės ir vienokia ar kitokia forma — mūsų diplomatai. Šitokia konferencija atstovauja laisvojo pasaulio ir okupuotos Lietuvos tautiečių daugumai. Ji turi galimybes žinoti susidariusias aplinkybes geriau, negu kas kitas ir daryti atitinkamus sprendimus. Tad visiem — grupėms, grupelėms bei paskiriems asmenims reiktų laikytis tautinės drausmės ir paklusti vadovybių konferencijos nutarimams. Kitaip mes tik artume į netvarką bei susiskaldymą, kurio tik ir tenori lietuvių tautos priešai."

LITUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL 25
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
1330 Kil
97-9 Mg. FM
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N. J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS
Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
sekmadieniais, 9-10 val. ryto
WHBI 105.9 FM banga
Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais.
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai:
ROMAS KEZYS — TW 4-1288
ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

Nauja New Yorko mieste — parduodami ir taisomi
GRUNDIG - TELEFUNKEN - BLAUPUNKT - NORDMENDE
Neš. radijai, kamb. radijai, Hi-Fi (stereo), įrekdavimo aparatai, nešiojami stereo fonografai
GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
Specialistai patarnavimui ir visos dalys įvairiems Europos gamybos aparatams.
Lengvai pasiekiami traukiniais arba automobiliais —
61-05 39th AVE., WOODSIDE, N. Y.
Paskambinkite: TW 9-3900 ir nurodys, kaip lengva pasiekti jų vietą.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate
JOHN ORMAN AGENCY
Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800.
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy these securities.
New Issue **LITAS Investing Co., Inc.** Naujos akcijos
8,321 Units
One Unit consists of share of Common Stock no par value, and one \$5.00 Debenture. Price — \$12.00 per Unit. The offer is made only by the Offering Circular. Copies of the Offering Circular may be obtained from the undersigned and from such other dealers as may lawfully offer these securities in this State.
LITAS Investing Co., Inc.
86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. • Tel. HI 1-6799

LIUDOS MIKULSKYTĖS
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių darbu moteriškų drabužių pasirinkimas: iškeiginės - balinės bei garbo suknelės, megstukai, apatinukai, blusutės, kojinės. Čia gaunama stuntiniamis gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiu.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— HAVEN REALTY —
Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų parduodimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pigu investicijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4177

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami poilsodavimui pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVERgreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

Norite geros meniškios fotografijos —
PORTRETO - SEIMOS - VAIKŲ
Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Daug sutaupysi pirkdamas per SPARTĄ radiją, radioconsoles, color ir kt. TV, tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinėlės visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefonken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal, etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą —
J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Latkraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpanius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuostatais. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kaina redakcija neatsako.

Greitkelis su nežinomais "exit"

Keliaujame ir didžiojoje nuostabi greitelio...

Keliautojai žino, kad kiekvienam teks iš greitkelio išsukti į "exit". Nežino tik, kuris bus tas jo "exit" numeris. Nežino, ar bus laiko tempą sulėtinti, iškeliamą pristabdyti, ar teks išsukti į "exit" staiga, net ženklų nedavus...

Mato, kad taip nutinka su kitais jo kelionės bendrininkais.

Didžiai suspausta širdim palydim į "exit" birželio 9 išsukusį vyskupą Brazi. Išsukusį staiga, be ženklų. O juk buvo pasirengęs ilgai kelionei, kuri turėjo duoti didžios naudos lietuvių tautos daliai vakaruose.

Nespėjo. Kas jį pavado šiam kelyje? — klausiamie, skubiai keliaudami tolyn. Ar ir jis bus paliktas be regimo atminimo, kaip palikti Lietuvos vyskupai kankiniai? Ir skubiai galvojame: vyskupo Prano Brazio paskutinis pranešimas katalikų kongrese Washingtono buvo pažangi programa, realus vadovas keliaujantiems lietuviams šiuo Vakarų didžiojo greitelio; kaip pritiktu, kad tas pranešimas tuojau pat būtų paleistas atskira knygele. Tai būtų laiku jam paminklas, o gyviesiems nauda.

Lietuvoje išsuko į "exit" birželio 7 poetas ir profesorius Vincas Mykolaitis Putinas... Nebuvo tai nelaukta. Jau buvo ženklų, kad jo "exit" numeris artėja...

Palydim jį mintim, kad savo talentu ir kūrybine reikšme nepriklausomai Lietuvai jis buvo tokis kaip keliaujantieji į nepriklausomybę Lietuvai, anuo tautinio atgimimo metu, buvo Maironis. Savo žmogiskųjų ieškojimų kelione jis padarė kelio kreivę, kuri sukosi ir atsi-

suko į tą vietą, iš kurios buvo iškeliajamas.

Vyskupas ir poetas išsijungė iš bendro kelio birželio mėnesį, kuris mums reiškia didelių netekimų laiką. Tai mēnuo, kada smurto keliu tautos dešimtys tūkstančių buvo išstumta iš savojo kelio į "exit".

Kai kelyje įvyksta kolizija; kai svetimas įlekia į tavo vėžimą, pristabdomas judėjimas, įsikūna judėjimo policija, ir teisme atsiduria kaltininkas. Kai į mūsų tautos kelią staiga įlėkė iš šono sovietiniai genocido meisteriai su savo viksuotais ratais; kai keliasdešimt tūkstančių lietuvių buvo išbloktai į "exit". tarptautinio judėjimo policija nebuvo ir nėra prišaukiama. Stiklinėje tvirtovėje prie East River ji yra užsidiarisi nuo pagalbos šauksmų.

Stebime tą jos tylą, abejingumą su išvada, kad tai nėra tikroji tautų judėjimo policija, kuri taisyklingo judėjimo žiūri. Tenai yra tarp kitų ir tie patys masinio genocido gangsteriai, jų sėbrai, ar jų priterizuoti prisitaikėliai.

Nuo jų kriminalinio nusikaltimo nukentėję šimtais tūkstančių balsų kiekvieną birželio mėnesį šaukiasi prisimenami. Jų prisiminimas yra įspėjantis šauksmas apie nusikaltėlius, apgaulingai įsilvikiusius ir tvarkos saugotojų uniformas.

Šimtų tūkstančių auka yra įpareigojanti misija keliaujantiems kartoti ir kartoti tą įspėjantį šauksmą. Tai ne keršto šaukią balsas. Tai įspėjimas, tai stiklinei East River įstaigai, kad jos viduje yra jos priešas, su kiju užsimojęs į stiklus.

New Yorke gyveną lietuvių galės jaustis įpareigotą metinę misiją atlikę sukeliavę ir sustoję prie lietuviško kryžiaus birželio 17 dieną.

Matulis prašė Maskvą gražinti bent dalį Lietuvos pinigų

Lietuvių maldavimai Kremliuje

Komunistinė propaganda, pasikvietusi į talką net teisės dėstytojus iš Vilniaus universiteto, įrodinėja, kad Maskvos okupuota Lietuva yra nepriklausoma ir suvereni valstybė, kad neprarado, bet dargi sustiprino savo valstybingumą. Vis dėlto Vilniuje veikianti šiaudinė vyriausybė yra Maskvos įsteigta agentūra ir jai visu šimtu procentų pavaldi. Be Kremliaus pasitikėjimo ir paramos ji negalėtų nė vienos dienos išsilaikyti.

Kad Sovietų Lietuva yra Maskvos okupuota ir valdoma, labai aiškiai matyti ir iš vadinamųjų deputatų — LTSR Mokslų Akademijos prezidento Matulio ir Ministrų Tarybos pirmin. pavaduotojo Kairio kalbų, pasakytų Aukščiausioje Soviete Kremliuje. Ten jie buvo nulykę maldauti Kremliaus malonės, tačiau jų maldavimus galima suprasti ir kaip lietuvių protestą prieš okupanto daro-

ma mūsų tautai skriaudą.

Matulis kalbėjo 1966 gruodžio 16 Sąjungos Soviete, svarstant bendrasąjunginį 1967 metų valstybinį liaudies ūkio planą ir biudžetą, į kurį įeina ir pavergtos Lietuvos ūkio planas bei biudžetas. Savo kalboje pirmiausia jis pažymėjo, jog praėjusiais metais lietuvių dirbo išsijuoję: 1966 metų grūdų supirkimo planą įvykdė 140 procentų, cukrinių runkelių — 125 procentais. Žymiai viršytas gyvulių ir paukščių, pieno ir kiaušinių pardavimo planas. Respublikos pramonė taip pat viršijo visas jai Maskvos nustatytas užduotis.

Nepaisant tų pastangų ir pasisekimo, Lietuvoje daugely sričių jaučiami nepateiktai. Nors Vilniaus universiteto studentų skaičius pastaruoju metu padidėjo daugiau kaip keturgubai,

AUGUSTINAS UPENAS

jis tebedirba tose pačiose patalpose, kuriose dirbo 1940 metais, t.y., 16-17 amžiais statytose rūmuose. Kauno Politechnikos institutas bei jo filialai Vilniuje ir kituose miestuose neturi pakankamos mokslinio tyrimo bazės, nes biudžete skiriama per mažai lėšų jai įsigyti.

Kalbėtojas pabrėžė, kad mūsų technikos ir ekonomikos mokyklos ruošia specialistus ir bendrasąjunginei pramonei, turinčiai savo įmones Lietuvoje. Todėl bendrasąjunginės ir sąjunginės-respublikinės Energetikos ir elektrifikavimo, Chemijos, Staklių ir įrankių gamybos, Maisto, Mėsos ir Pieno, Lengvosios, Radijo, Elektronikos ir elektrotechnikos pramonės ministerijos turėtų suteikti Lietuvai pagalbą, stiprinant materialinę — techninę aukštųjų mokyklų ir technikumų bazę.

Matulis prašė skirti lėšų Vilniaus universitetui pasisatatyti ekonomikos fakulteto rūmus. Jis nurodė, jog formalų klūčių patenkinti lietuvių prašymui nėra: reikia tik geros valios. Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komitetas ir ministrų taryba praėitų metų rugsėjo 3 nutarimu "Dėl priemonių, siekiant gerinti specialiajam viduriniam mokslui šalyje" suteikė teisę sąjunginėm ir sąjunginėm-respublikinėm pramonės ministerijom skirti atitinkamus kapitalinius įdėjimus, kad būtų statomi pastatai mokyklom, ruošiančiom kadrus atitinkamų pramonės šakų įmonėm. Jom irgi leista padėti respublikom stiprinti ir materialinę-techninę savo aukštųjų mokyklų ir technikumų bazę.

Sunku buvo skaityti Matulio maldavimus, dėstytus Kremliuje. Sunku dėl to, kad jie parodė kokių laipsnių okupuota Lietuva yra priklausoma nuo Maskvos. Ir ko gi Matulis maldavo? Gal jis prašė kokių Maskvos aukų savo tautiečių buičiai pagerinti, kokias ji noriai teikia spalvotų žmonių gyvenamiam kraštam? Toli gražu ne. Vadinamasis Tauragės deputatas meldė okupantą gražinti nors dalį iš mūsų tėvynės įvairiausiais būdais išplėšiamą

pinigų, kad aukštosios Lietuvos mokyklos ir technikumai galėtų paruošti pakankamai specialistų-technikų. Paruošti ne sau, bet Lietuvoje dirbančiom Maskvos pramonės įmonėm, gaunančiom didžiulius pelnus.

Okupuota Lietuva be viešų kontribucijų Maskvos paimamų žemės ūkio ir pramonės gaminių ir šimtų tūkstančių milijonų rublių, persivedamų biudžeto keliu, turi mokėti ir vadinamąsias paslėptas kontribucijas. Viena tokių kontribucijų rūšių yra aukštųjų kvalifikacijų specialistų ruošiamas bendrasąjunginėm pramonės įmonėm,

dirbančiom okupuotame krašte. Paslėptų kontribucijų našta lietuvių kantriai vilko, nes žinojo, kad jei patys neparuos pakankamai specialistų, juos atsiųs iš "broliškiųjų" respublikų. Jie paims į savo rankas ne tik Lietuvoje veikiančių įmonių vadybą, bet ir spartins mūsų krašto rusinimą. Tačiau ir didelė kantrybė turi savo ribas. Atrodo, kad ji perpildė ir kai kurių komunistų saiką. Siemet, rodos, pirmą kartą lietuvių ryžosi viešai, okupanto ir pavergtųjų tautų atstovų akivaizdoje, pasiskusti, kokia sunki našta gula ant jų pačių paslėptos Maskvos kontribucijos, ir prieš jas protestuoti.

(Bus daugiau)

Leidiny apie Kanados lietuvius

Pirmieji lietuvių pasiekė Kanados krantus dar prieš Kanados susiformavimą į konfederaciją. Sio metu Kanadoje gyvena apie 30,000 lietuvių. Tiesa, nesame gausi tautinė grupė, tačiau savo susiorganizavimu, darbu, atsiektais dvasiniais ir ekonominiais laimėjimais šiame krašte nesame pasukutiniai. Savo įnašą esame davę Kanados ekonominiam ir kultūriniam gyvenimui. Tačiau kiek mažai težino net aukštesnio išsilavinimo Kanados piliečiai apie mus, kaip lietuvius, apie mūsų kilmę, tautą, tėvynę Lietuvą, mūsų kultūrą! Ir nenustaba, nes negausios žinios apie lietuvius duodamos kandaikių enciklopedijų, laikraščių bei žurnalų, dažnai yra paimtos iš netikrų šaltinių. Iki šiol neturėjome knygos apie Kanados lietuvius nei anglų nei lietuvių kalba.

Kanados šimtmečio proga Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, paskatinta Kanados valdžios, emėsi iniciatyvos išleisti knygą anglų kalba apie Kanados lietuvius — "Lithuanians in Canada". Buvo sudaryta redakcinė komisija, pakviesti bendradarbiai iš visų lietuvių kolonijų, surinkta medžiaga ir paruošta spaudai. Sio metu knyga jau renkama spaustuveje. Rūpintis šios knygos išleidimu, lėšų telkimu, administravimu bei platinimu KLB krašto valdyba sudarė administracinę komisiją.

Knygos išleidimą parems vienu kitu tūkstančiu dolerių Kanados federacinė vyriausybė. Bet tai tik maža dalis išlaidų. Didžiąją dalį reikalingos sumos reikės sutelkti patiem. Tiesa, dalį išlaidų surinksime už parduotas knygas, tačiau išlaidos yra didelės, ir joms padengti reikės dar ir paramos-aukų. Todėl krepiamės į visas lietuviškas organizacijas ir pavieniūs asmenis, kviesdami paremti šį mūsų leidinį didesnėmis

aukomis. Asmenys ar organizacijos, paaukoję nemažiau kaip \$500 bus įtraukti į šio leidinio mėcenatų sąrašą; paaukoję nemažiau kaip \$100 — rėmėjų sąrašą; paaukoję nemažiau kaip \$25 — į garbės prenumeratorių sąrašą. Visi trys sąrašai numatomi atspausdinti leidinyje. Į juos bus įrašyti visi minėti aukotojai atsiuntę savo paramą iki liepos 10.

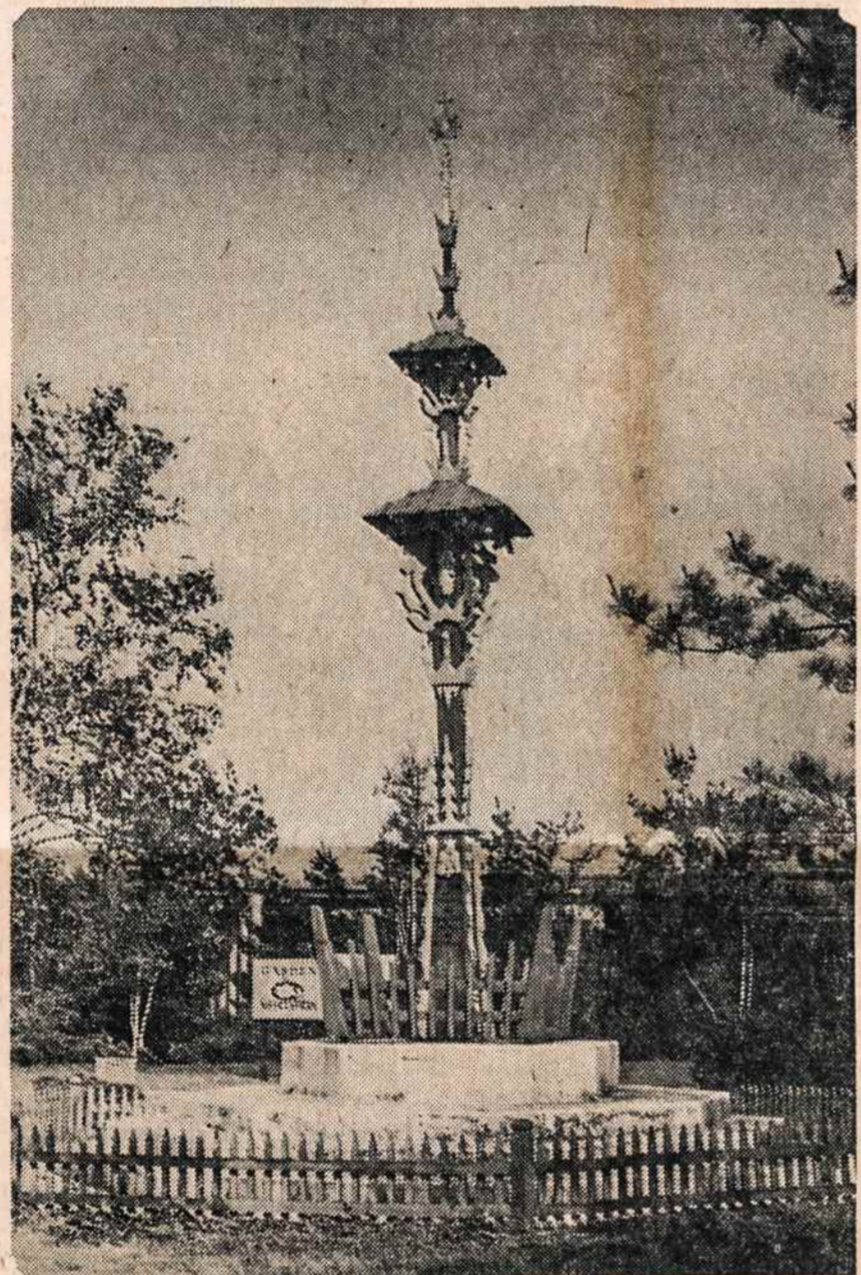
Nelikime abejingi šiam leidiniui ir visi pagal išgales paremkime jį, nes tai visų lietuvių reikalas. Dėl laiko stokos mes jau nepajėgsime kreiptis į kiekvieną organizaciją ar asmenį atskirai. Šis mūsų atsišaukimas yra kartu ir kvietimas. Tad prašome aukas ir knygos prenumeratas siųsti Kanados Šimtmečio Lietuvių Leidinio Administracinei Komisijai, 941 Dundas Street, West Toronto 3, Ontario, Canada.

Kanados Šimtmečio Lietuvių Leidinio administracinė Komisija:

Dr. S. Čepas, pirm.
J. Karka, šekretorius
Inž. A. Viskontas, izdininkas

Krepšininkai Lenkijon

Gegužės 4 d. lietuvių moterų ir vyrų krepšininkų rinktinės buvo išlydėtos rungtynių į Lenkiją (Varšuvą, Gdanską Bogašicą). Rungtynės bus su geresniom lenkų komandom (ir su viena čekų komanda), o svarbiausia — su lenkų moterų ir vyrų (jaunimo) krepšininkų rinktinėmis, besirušiančiomis dalyvauti pasaulio pirmenybėse. Lietuvių rinktinės pasaulio pirmenybėse dalyvauti neturės progos (nebent kai kas iš jų būtų įtrauktas Rusijos reprezentantams paremti). Bet šios komandos šiuo atveju išleistos "į užsienį", kaip bandomieji priešininkai lenkams pasitreniruoti. (Elta)

Lietuviškas kryžius Flushing Meadows parke, kur buvo pasaulinė paroda. Nuotr. R. Kisieliaus

BRONIUS VYTIS

NUO VILNIAUS IKI SAIGONO

Septyneri kovų ir vargų metai

(15) Iš likusių maždaug 90 legionierių sveikų buvo vos 51 vyras, o likutis sužeisti. Iš mano būrio likome vos tik du: vokiečių H. Zbikowski ir aš. Spėjome, kad ir priešų paguldėme apie 85 nuosimčius, nes kai nuklojame lauką lavonais, suskaitėme jų virš trijų šimtų. Turėjome kelias dešimt belaisvių. Jų tarpe pakliuvo vienas japonų buvęs karininkas Yori-nomiya (lietuviškai išvertus, reiškia paklusnysis). Jis buvo sužeistas į dešinę ranką taip

UZ KĄ

Turėjome nemažai vargo, kol perkėlėme per upę sužeistuosius, savo mirusius ir belaisvius. Vienas iš legionierių, vengras, nelaimingu būdu išvirtu iš laivelio. Jį užpuolė krodilai ir sudraskė. Pamatėme tik raudoną dėmę ant vandens...

Visi nuvargę, apilyšę, alkani ir ištroškę varėmės belaisvius, kuriuos vėliau pristatėme į Cholon stovyklą. Zygiovome keikdamiesi ir klausdami: už ką? Mūsų tėvynė Lietuva taip toli. Ji spaudžiama barbarų — raudonųjų okupantų, laukdama mūsų ir laisvės rytojaus.

Zygiovome susigrupavę trylika lietuvių. Pro ašaras vėl prisiminėme tą 1943 metų pavasario dieną Kaune, kada mes "savanoriai — Freiwillige", vokiečių varomi į geležinkelio stotį, dainavome liūdno dainos posmus.

PRANCŪZIJA

Rytojaus dieną laidojome žuvusius draugus. Vien tiktai pulkininko palaikus "Sontay" laivu išgabeno į Prancūziją. Jis savo žmoną su sūnumi jau buvo anksčiau išsiuntęs į Paryžių, nesitikėdamas, kad reikės atiduoti gyvybę ir nebesimatyti su savo šeima.

Tuo pačiu laivu ir mes, išsaugoję gyvybes šiame pragare, grįžome į Prancūziją. Kelionė buvo be galo varginga, nes legijono laivas buvo mažas. Jūra supo laivą, o mes sirgome jūros liga.

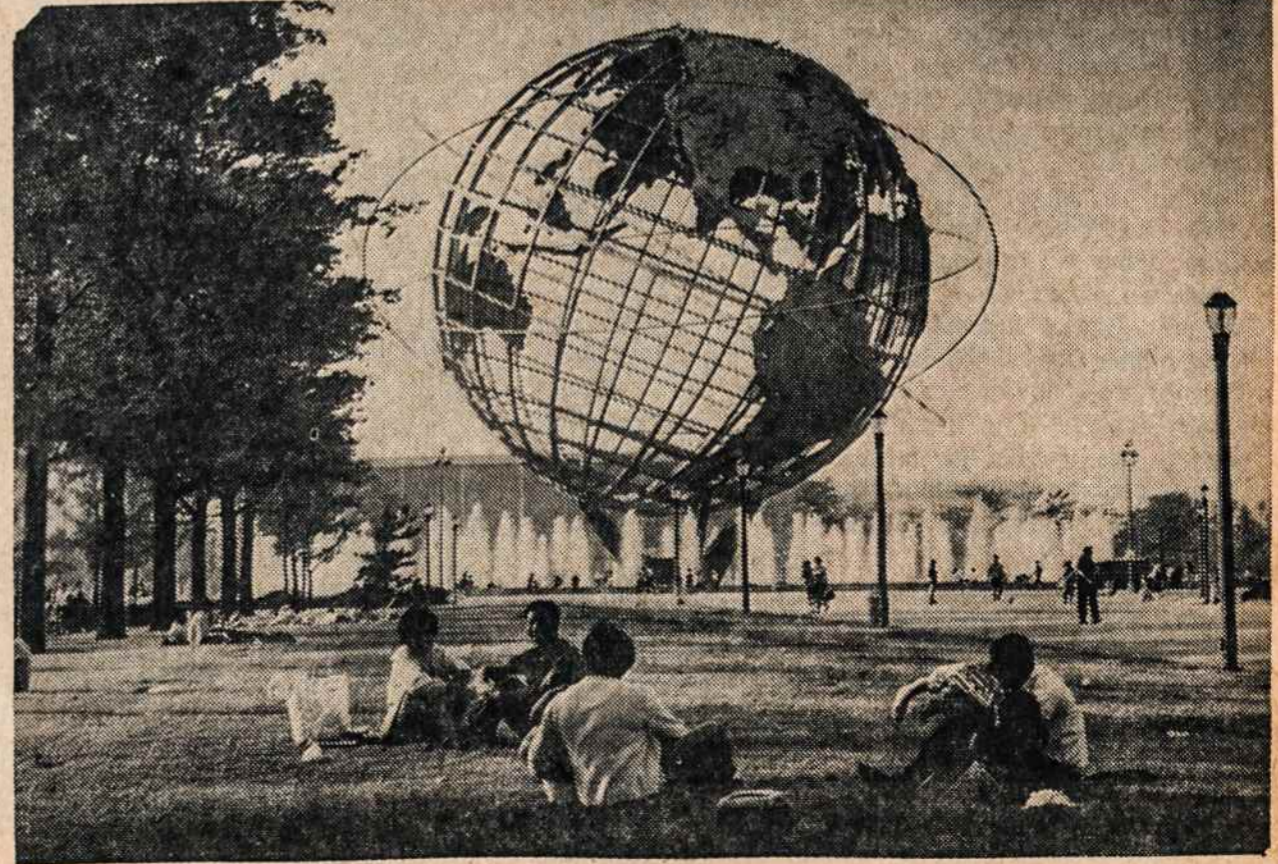
Taip praėjo 32 paros, kol pagaliau 1948 birželio 7 dieną pasiekėme Marseille uostą. Tenai mus pasitiko su orkestru. Buvo priimti aukštų pareigūnų ir Raudonojo Kryžiaus. Pulkininko DeSerigny karštą lėktuvu nugabeno į Paryžių, kur laukė žmona ir giminės bei valdžios pareigūnai. Laidotuvės buvo labai iškilmingos, kaip karininkui ir karžygiui pridera. O kas prisimins vargšus lietuvius, kurie žuvo Azijos žemyne? Ir kas paguos likusius invalidais ir tuos, kurie pakliuvę kiniečių komunistų nelaisvėn, skaudžiai kentėjo nuo raudonųjų ištaigų... Ir visa tai svetimų interesų naudai. Ir vėl klausimas: dėl ko?—

Tik iškrovus laivą ir persodinus mus į mažesnę laivą, kita dieną mus nugabeno į Afriką. Paskyrimo vieta buvo Fes miestas, Maroke. Ten mus priskyrė 4-tam pulkui. Ten visi, buvę Indokinjotoje, gavome po tris mėnesius atostogų. Galėjome aplankyti ir kitus miestus, kaip Casablanca, Rabat, Agadir ir kt., tik neturėjome teisės

atostogas praleisti Prancūzijoje.

Atostogas praleidę, taip ir likome paskirstyti į kuopas 4-tame pulke. Na, ir vėl iš naujo ta pati istorija, kaip 1945 metais, kada mes buvome naujokai: varginą apmokymai, manevrai kalnuose, karščiai ir įkyrūs arabai — mahometonai.

[Bus daugiau]

Naujai įrengtame Flushing Meadows parke pasilikęs žemės gaublys iš pasaulinės parodos. Aplinkui veikia fontanai. Parkas atidarytas birželio 3. Nuotr. R. Kisieliaus

Šių metų šv. Antano gimnazijos abiturientai išleistuvių dieną. Iš kairės sėdi: Laimutis Rutkauskas, Nashua, N.H.; Viktoras Vaičiūs, Chicago, Ill.; Lietuvos atstovas Amerikai Juozas Kajeckas; pranciškonų provincionas T. Leonardas Andriekus, O.F.M.; Jonas Lišauskas, Chicago, Ill.; Kazys Domkus, Los Angeles, Calif.; Antroji eilė iš kairės stovi: Dangerutis Velavičius, De troit, Mich.; Alfredas Tamoliūnas, Cicero, Ill.; Fr. Jonas Bucklis, O.F.M. (vienuolis pranciškonas); Antanas Vidmontas, Glen Meyer, Ontario; Česlovas Bergolas-Bealles, Pittsburgh, Pa.; Romualdas Paulėnas, Cicero, Ill.; Rimantas Bužėnas, Chicago, Ill.; Arūnas Subatis, Boston, Mass.; Vytautas Tamulis, Brockton, Mass.

ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS ŠV. ANTANO GIMNAZIJOS

Birželio 4 buvo šv. Antano gimnazijos mokslo metų pabaiga ir abiturientų išleistuvės. Suvažiavo apie 300 svečių.

Mišias aukėjo ir progai pritaikytą pamokslą pasakė prel. dr. V. Balčiūnas. Po pamaldų vyko programa gimnazijos salėje. Scena buvo išdekoruota dail. V. Vizgirdos.

Iškilmingą posėdį atidarė ir jo eigai vadovavo tėvų komiteto atstovas Mykolas Subatis. Garbės svečiu Lietuvos at-

stovas JAV Juozas Kajeckas. Jis įteikė abiturientam gimnazijos baigimo diplomus.

Programa buvo suglausta ir sklandžiai pravesta. Kalbėjo J. Kajeckas ir pranciškonų provincionas T. Leonardas Andriekus. Visus nustebino prez. Johnsono sveikinimo laiškas abiturientams bei svečiam. Jis buvo pagarbiai išklaustas.

Šv. Antano gimnaziją šiemet baigė 15 mokinių. Jų 6 iš Chicago. Visi pasiryžę tęsti moks-

lą Amerikos ir Kanados kolegijose. Į jų išleistuvių iškilmę atvyko tėvai bei giminės.

Po oficialiosios programos buvo gimnazijos choro koncertas, kuriam mokiniai ruošėsi visą mėną. Gimnazijos chorui vadovauja komp. J. Gaidelis.

Po koncerto įvyko vaišės visiems, kurie dalyvavo šventėje. Dabar gimnazijos vadovybė ruošiasi ateinančiam mokslo metui. Prašymai naujų mokinių dar priimami.

Lietuvos atstovas J. Kajeckas dalyvavo šv. Antano gimnazijos mokslo metų baigimo iškilmėse birželio 4. Sveikinimo kalboje apie gimnaziją tarė:

“Ji nepaprastas lietuvių išsivystymo lobis, kuriuo ir pavergtas ir laisvas lietuvis tegali gėrėtis ir didžiuotis. Tai Tėvų Pranciškonų ir mūsų išsivystymo deimantukas! Ši gimnazija vienintelė tos rūšies išsivystymo. Ji šiandien užbaigia vienuoliktus metus”.

Kreipdamasis į gimnaziją baigusį jaunimą, nurodė į pirmenybes, kurios tenka čia besimokantiems:

“Jūs buvote laimingi galėję baigti taip pavyzdinę mokyklą tėvų pranciškonų vadovybėje. Jūs, palyginti, lengvai įgijote žinių, kurios kitiems nepasiekiamos būdavo ir tebėra pasiekiamos tik kietu darbu ir didele auka. Kaip laimingi jūs turite jaustis baigę vienintelę tos rūšies lietuvių mokyklą laisvajame pasaulyje! Jūs nepalyginti laimingesni už pavergtus Lietuvos mokyklinio amžiaus jaunuomenę. Tiesa, Kretingoje taip pat buvo pavyzdin-

ga šv. Antano gimnazija, bet okupantas tą šviesos židinį sunaikino ir mokinius išblaškė į visus keturis vėjus. Tokios audros jūs laisvėje išvengėte”.

Gimnazijos baigimo iškilmėse kalbėjo Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas.

Lietuvos atstovas J. Kajeckas įteikia gimnazijos baigimo diplomą Alfredui Tamoliūnui iš Cicero, Ill.

praieitą rudenį “Giedros” premiją laimėjęs Al. Barono romanas “Trečioji moteris”. Taip pat per porą mėnesių skaitytojais išgrobstė premijuotą Pr. Naujokaičio romaną “Žydinčios dienos”, o per tris mėnesius neliko nė vieno “Kritusiųjų už laisvę” — dokumentinės knygos apie Lietuvos partizanus — egzemplioriaus. Įdomu, kad šios knygos leidėjai nespėjo

net išsiuntinėti spaudai paminėjamam. Jei taip toliau bus, knygų tiražai turės kilti. O tos lietuviškos knygos, kurias mokytojai mokiniams duoda raštu nagrinėti naujai pasirodžiusias lietuviškas knygas, jas populiarina ir jaunimui įdiegia susidomėjimą savųjų rašto žmonių kūryba. Tai turėtų būti ir toliau visu spartumu puoselėjama. Vl. Ramojus

LIETUVIŲ FONDO NARIAI

Gegužės mėn. L.F. padidėjo šiais naujais nariais: po 1000 dol. dr. Juozas K. Valiūnas ir Antanas ir Sofija Ragauskai; po 500 dol. Jonas Kolertas ir a.a. Leono Gylio atm. įnašas; 255 dol. Nežinomojo Lietuvos Kario vardo įnašas; 147.04 dol. Albinas Stukas; po 100 dol.: Kazys ir Gražina Musteikiai, Vytautas ir A. Soliūnai, Vincas ir Veronika Petruškevičiai, a.a. Onos ir Juozo Tarailių atm. įnašas, a.a. Marijos, Moriko ir Domo Sukauckų atm. įnašas, a.a. Valerijono Vizgirdo atm. įnašas, Skautų Vyčių “Sąjūdžio” būrelis, Antanas Urbutis, Agota ir Andriaus Pūdymaičių vardo įnašas, Jonas Lockwich-Lekavičius, inž. Eugenijus ir Danguolė Bartkai, Juozas Juška, Petras Kučinskas, Marie A. Bukauskas, Ramona ir Leonardas Pauliai, a. a. Jono Juozapaitis atm. įnašas, Kazys ir Birutė Bačanskai, Steponas ir Adelė Maneikiai, dr. Vytautas ir Vanda Majauskai, Irena ir Vytautas Matonai, a. a. Marijos Baltrušaitienės atm. įnašas, J. Baltrušaitis, a. a. Jono Navicko atm. įnašas, Jonė ir Kazys Kauleniai, a. a. Sibiro

kankinių Antano ir Agotos ir jų sūnaus Antano Jokubaičių atm. įnašas, Antanas ir Gabrielė Bakšiai, a.a. Arch. Viliaus Vasiulio atm. įnašas, Jonas Civilys, kun. dr. Petras Bačinskas, a.a. adv. Juozo Meškauskos atm. įnašas, a.a. kun. Alfonso Sušinsko atm. įnašas. Tuo pačiu metu savo įnašus pakėlė: Pranas Kupinskas — iki 600 dol., Kazė ir Liudas Biknevičiai iki 300 dol., inž. Vladas Venckus iki 400 dol., Emilija ir Antanas Banėnai iki 200 dol., a.a. Prel. Kazimiero Šaulio atm. įnašas iki 150 dol., kun. Benediktas Sugintas iki 500, Antanas Zaura iki 200 dol., a. a. pulk. Vlodo Grudžinsko atm. įnašas iki 390 dol., Liet. Gen. garbės konsulo Juliaus Jono Bielskio vardo įnašas iki 350 dol., kun. dr. Petras Celiešius iki 105 dol., Kazimieras Petkūnas iki 1200 dol., Antanas ir Jadvyga Skudžinskai iki 1000 dol., Vincas ir Aldona Kačinskai iki 200 dol., Leonas ir Elena Kačinskai iki 400 dol., Nežinomojo Lietuvos Partizano vardo įnašas iki 1053.16 dol., Jonas Jankauskas (Fla.) iki 300 dol.

Prezidento Johnsono sveikinimas šv. Antano gimnazijai

Šv. Antano Gimnazijos abiturientams

1967 klase

Mano nuoširdūs sveikinimai ir linkėjimai jūsų gimnazijos užbaigimo proga. Aš žinau kaip jūsų šeimos ir draugai džiaugiasi ir didžiuojasi jumis. Aš jaučiu tą patį.

Mes visi branginame tą patį demokratinį idealą — visados daugiau laisvės, daugiau šviesių galimybių atskiro piliečio ir visos žmonijos pažangai. Mūsų

visu bendra užduotis: tuos idealus išsaugoti ir įgyvendinti kasdieniniame gyvenime. Tai nėra mano vieno darbas, nei jūsų bendra užduotis.

Jūsų prezidentas geriausiai žino, kad pasisekimas didele dalimi priklauso nuo to brangiausio paveldėjimo, kurį jūs išsinešate iš šios mokslo šventovės: čia įgytos žinios; jūsų čia gimęs tvirtas ir tikras pasitikėjimas savimi.

Noriu jums priminti, kad jūs

geriausiai paremsite savo gimtąjį kraštą žengdami toliau laivinimosi keliu.

Šiais laikais, kada tiek pažengė technologija ir gyvenimas tapo komplikuoatas, mūsų kraštą išlikis stiprus ir pažangus tik tuomet, kada kiekvienas pilietis stengsis pasiekti kuo daugiau mokslo.

Nuoširdžiausiai linkiu, kad pasisekimas ir pažanga lydėtų jus per visą gyvenimą.

Jūsų
Lyndon B. Johnson

TEISMAI, PREZIDENTAI IR KNYGOS...

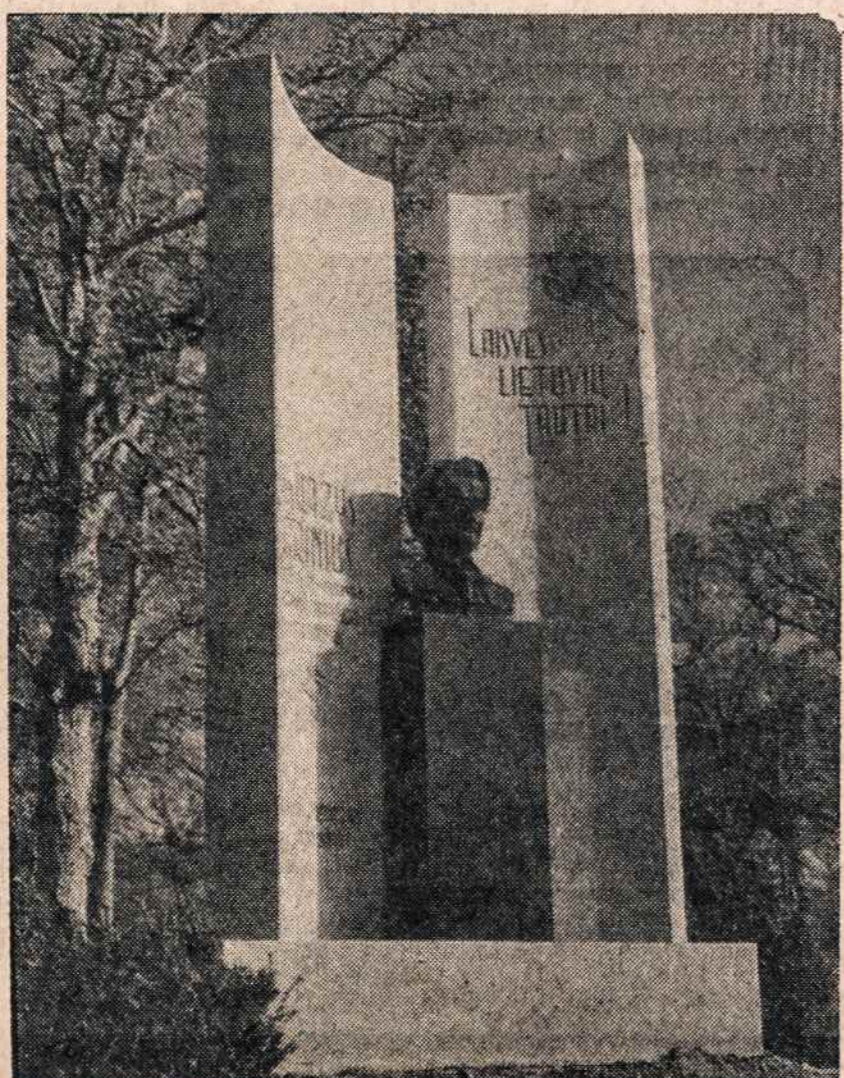
Kai vieno Lietuvos prezidento šeimos nariai bandomi tampti po LB Garbės teismus, iškyla ir kitas buv. prezidentas — a.a. dr. K. Grinius, kuriam paminklas buvo atidengtas Lietuvių tautinėse kapinėse Chicagoje Kapų puošimo dienoje. Apie 2000 lietuvių minia, pagarbos tauriam demokratui vedama, susirinko į kapines, kur iškilęs šviesaus granito monumentalus skulpt. R. Mozolaisko paminklas su dr. K. Grinius biustu, dominuojančia vytimi ir kovos žodžiais “Laisvės lietuvių tautai!” Paminklą visuomenės lėšomis pastatė specialus komitetas, o atidengimo iškilmėse dalyvavo įvairių pažiūrų lietuviai, giminės ir daugelio organizacijų atstovai.

REPORTAŽAS IŠ CHICAGOS

lai piau namų mašinų daug kur sudaužyti, taip ir nuotraukas lietus ir vėjas bematant sunaikins. O visa tai buvo įamžinta tam, kad ilgiau išsilauktyt ir išgyvųjų atminčių ne taip greit išblėstų mirusiųjų prisiminimai.

mas. Dėl tokių dalykų tikrai turėtų kilti protesto šauksmai.

Prisimenant knygą, tai ši pavasarį pasirodė netikėtai šviesių įvykių, rodančių, kad susidomėjimas lietuviška knyga auga. Neperseniai skaitėm žinias, kad jau išparduotas

Dr. Kazio Grinius paminklas Chicagoje lietuvių kapinėse

Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, dabar jau priklausančiose diecezijai, dalyvavo minios žmonių. Grynai lietuviškas mišias atlaikė čia gimęs kun. J. Vyšniauskas, niekur nesibaidęs lietuviško žodžio ir lietuviškai kalbą taisykliau už daugelį naujų ateivių. Mišių metu giedojo muz. Vl. Baltrušaičio vadovaujamas choras.

Aplankius viengungių kapus, pasidarė liūdna. Anksčiau buvusios virš žemės iškeltos kapų paminklinės lentelės dabar suleistos į žemę ir per jas rieda žolė piau nančios mašinos. Kai kuriose paminklinėse lentelėse po stiklu buvo mirusiųjų nuotraukos. Bet dabar stik-

“IDEALAS IR LAIKAS”

Apie dr. J. Girniaus knygą “Idealas ir laikas” ateitininkai taip atsiliepia:

— Bėda, kad idealų netrūksta, tik laiko vis nėra... P. Zarranka.

— Dr. J. Girniaus knyga “Idealas ir laikas” šiuo metu ateitininkams yra labai didelė dovana — Adomas Viliušis.

— Dėkoju už darbą ir rūpestį išleidžiant dr. J. Girniaus knygą “Idealas ir laikas”. Ši knyga turėtų būti kiekvieno ateitininko katekizmo... Vyt. Galvydis.

— Ačiū už atsūstą knygą “Idealas ir laikas”, mudu su Jonu labai maloniai skaitome dr. J. Girniaus parašytas knygas — J. ir J. Gyliai.

— Dr. J. Girniaus knyga “Idealas ir laikas” puiki, ačiū už prisiuntimą. Kun. J. Prunskis.

— Siunčiame 4,00 už knygą “Idealas ir laikas”, džiaugiamės, kad Ateities leidykla kasmet išgali bent vieną ateitininkišką knygą išleisti. Šia proga norime su malonumu pareikšti, kad džiaugiamės nauja “Ateities” redakcija ir jos paimta kryptimi... Algis ir Teresė Gečiai.

— Labai nuoširdžiai dėkoju už knygą “Idealas ir laikas”; mums, gyvenant toliau nuo lietuviškų įstaigų, sunku nusipirkti ir lietuviškų knygų, tad jūsų patarnavimas mums yra labai brangus... Dana ir A. Bobeliai.

— Ačiū už dr. J. Girniaus naują knygą “Idealas ir laikas”; jūs esate nepamainomas knygos platintojas, vis randate žodį ir laiką... Sesuo M. Augusta.

— Siunčiu \$4.00 už dr. J. Girniaus knygą “Idealas ir laikas”; knyga labai įdomi, patraukli ir didžiai aktuali. Neturėjau kito pasirinkimo, kaip tik iš kuklios pensijos apmokėti prašomus \$4.00; labai dėkoju ir prašau priimti mano geriausių velykinius sveikinimus... Ant. Balčiūnas.

— Dovanokite, knyga labai puiki, vienok negaliu atsilyginti, nes mūsų šešių asmenų šei-

siekimuose Bažnyčioje iki sekančio popiežiaus.

Tuo tarpu Jonas XXIII-čiasis įgyvendino didžiausią teologinę ir bažnytinę revoliuciją, kurios nėra buvę per pastaruosius keturis šimtmečius. Tai kieto darbo vaisius.

Taigi ir stenkitės ir jūs mokslė ir veikloje būti pirmaisiais. Jei tai nepavyktų — būsite bent pirmųjų tarpe.”

Gimnaziją baigusiem priminė jų pareigą tai pačiai gimnazijai ir tautai:

“Aš tikiu, jūs prisidėsite ir prie savo mokyklos ir bendrai lietuvių gero vardo iškėlimo. Jūs jau iš dalies tai padarėte, prisidėdami prie Laisvės Žygio į Jungtines Tautas bei Vasario 16 d. raštais JAV prezidentui, valstybės sekretoriui, man ir kitiems. Aš labai labai dėkingas jums už tas aukos gėles Lietuvai ir tautai.

Gyvenime ir ateityje neatsiribokite nuo savo tautos. Visad prisiminkite, ką mokykla ir pasidėdinti tėvai pranciškonai jums yra davę. Lietuvos ir pavergtųjų tautiečių niekad neužmirškite. Jie paliko vergovės Lietuvoje, kad mes laimingesni būtume. Jų lūpos užčiauptos. Todėl laisvieji privailo už nuskriaustuosius tautiečius kalbėti, veikti ir pasišventi. Tėvų šalies meilė jums padiktuos, kaip nelaimingiem tautiečiams padėtina”.

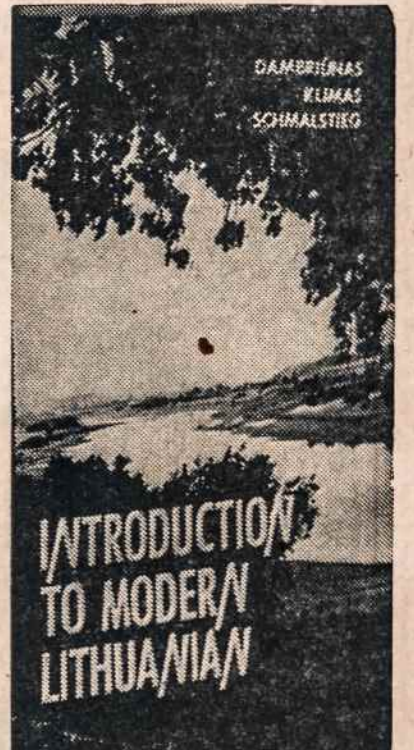
moje nelengva išsiversti, atleiskite... G. Kaknevičienė.

— Ačiū už jūsų nepailstamą rūpestį aprūpinti mūsų organizacijos narius taip mums brangioms knygomis — B. Neve-rskauskas.

— Siunčiu \$4.00 už “pakasynų” knygą, kurią reikėjo dedikuoti dar bent trejetui žmonių... A. Tumosa.

— Ačiū už didžiai puikią knygą “Idealas ir laikas”... Jūsų P. Kisielius, M.D.

— Siunčiu penkis dolerius už knygą “Idealas ir laikas”. Vienas doleris už suvėlavimą. Knygą perskaičiau ir man labai patiko. Svarbiausia, kad šiuo metu knygos mintys labai aktualios ir reikalingos. Laukiame daugiau tos rūšies knygų. — V. Kazlauskas. —AFVD

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuviai pranciškonai Brooklynne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

FILATELISTAI!
Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

LIET. JŪRŲ SKAUTIJOS 45 SUKAKTIES MINĖJIMAS

Gražioje Bostono Lietuvių Tautinės Sąjungos salėje gegužės 13 išsiriškavo šaunios uniformuotų jūrų skautų, jūrų skautų ir budžių eilės. Kitą salės dalį užėmė tėveliai, mamytės ir jūrų skautų bičiuliai.

Įnešamos vėliavos, giedama malda, himnai, skaitomi Nemuno tunto įsakymai. Vairininkai Povilas Manomaitis, Edvardas Matjoška ir Rimas Bajerčius pakeliami į valtinko laipsnį, Danutė Jackūnaitė, Linas Ausiejus, Algis Senuta ir Vincas Steponaitis — į vairininko laipsnį.

Du jūrų jaunieji davė jūrų skauto ir vienas kandidatas jūrų jaunieji išdė. Į tuntą priimti keturi nauji jaunieji kandidatai.

Budžiam kandidatam v. Rimui Bajerčiui ir v. Edvardui Matjoškai įteikti mažųjų laivų operatorių specialybės ženklai.

Budžiui v.v. Ignui Vileniškiui, v.v. Vytautui Ulevičiui, vair. Danutei Jackūnaitėi, vair. Kristinai Jančauskaitei, vair. Kristinai Kriaučiūnaitei, v. A. Seznutai, v. V. Steponaičiui, V. Izbickui, Arnoldui Bajerčiui leidžiama dėvėti buriuotojo ženklą.

J. ps. Povilas Jančauskas padarė trumpą Lietuvos Jūrų Skautijos 45 metų veiklos apžvalgą, apibūdindamas Jūrų Skautijos reikšmę tautos ir išsivijimo gyvenime, jos gražias ir sunkesnes valandas, pabrėždamas, kad šiuo metu Liet. Jūrų skautija apima virš 600 jū-

rų skautų, akademikų ir vadovų, kurie savo gyvenime vadovaujasi skautijos principais ir puoselėja Lietuvos, kaip jūrinės valstybės, idėją.

Po to buvo sesių vaidinimas, paveikslai iš žiemos iškylos ir kalnus, o pabaigai mamų su ruoštos vaišės skautam ir svečiam. Jaunimas turėjo progos truputį pasišokti.

Vaišių metu gražiai kalbas pasakė j.s. Lidija Čepienė ir Nemuno tunto kepelionas kun. Albinas Janiūnas.

★

Nemuno tuntas balandžio 18-19 dalyvavo BSA Expo 67, kur iš 110 dalyvavusių vienetų mūsiškiai pateko į 20 geriausių, laimėdami 9 vietą, o savo Challenge apylinkėje — 1 vietą. Nemuno tuntas savo tema buvo pasirinkęs "Vandens sporto saugumas ir priemonės".

★

Gegužės 21 Nemuno tunto jūrų skautės ir skautai 5 auto mašinomis padarė iškylą į Fall River, į Veliavnešį SS Massachusetts. Buvo apžiūrėtas šis istorinis laivas nuo stiebo iki apatinio denio ir paliko gilaus įspūdžio skautų jaunose vaizduotėse.

Pakeliui aplankėme sausumos skautų gegužinę Romuvos Parke Brocktone, kur mūsų neeilijos gyvenime, jos gražias ir sunkesnes valandas, pabrėždamas, kad šiuo metu Liet. Jūrų skautija apima virš 600 jū-

Birželio 3 įvyko tunto "Darbo sueiga", kurios tikslas buvo išaiškinti visas saugomo priemonės buriuojant, irkluojant bei nardant. Jau ir jubiliejinė stovykla nebe už kalną, laikas pradėti jai ruoštis.

Birželio 11 ir 18 bus daromos į ežerus iškylos, kuriose ir skautų tėveliai kviečiami dalyvauti.

P.J.

Scranton, Pa.

PROF. DR. ANTANAS KUČAS apdovanotas aukso medaliu. University of Scranton turi įsteigęs ordiną Pro Deo et Universitate, kuris suteikia atžymėjimus mokomojo personalo nariams, išstarnavusiems 20 m. Šių mokslo metų graduation iškilnėse jam buvo duotas specialus diplomats ir uždėtas aukso medalis su tokia pat grandine, nešiojamas ant akademišnių rūbų.

Dr. Kučas dar tęs akademišni darbą. Šiuo metu lietuvių pranciškonų spaustuvėje Brooklynne spausdinama jo Shenandoah šv. Jurgio lietuvių parapijos istorija lietuviškai ir angliškai. Kadangi apie šį laiką sueina šimtmečio sukaktuvės platus lietuvių imigracijos į Ameriką, tai jis tikisi užbaigti I tomą Amerikos Lietuvių istorijos, kuri buvo jam pavesta Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės iniciatyva. Veikalas stengsis apimti visų Amerikos lietuvių gyvenimą, apžvelgiant religinę, kultūrinę, politinę ir ekonominę veiklą ir jų didelę pagalbą savo gimtajam kraštui.

GROTON, CONN.

Bakterijologė Julija Leveckaitė, išdirbusi apie dvejus metus Pfizer Co. mokslinių tyrimų laboratorijoje bakterijologijos srityje, pasitraukė iš darbo ir išvyko su tėvais į Kaliforniją. Jos tėvai Kęstutis Vincas Leveckas ir Petronėlė Povilaitė gyvena Providence, R.I.

J. Leveckaitė gimė 1943 lapkričio 16 Kudirkos Naumiestyje. Karo audros metu iškeliavo į tremtį ir Vokietijoje D.P. stovyklose praleido pirmąsias vaikystės dienas. Providence, R.I., baigė Sv. Kazimiero Seserų pradžios mokyklą, miesto aukštesniąją mokyklą ir 1965 University of Rhode Island įgijo B.S. iš bakterijologijos. Tai vienintelė Leveckų dukrelė.

Dirbdama Pfizer Co. užsirekomendavo kaip tyli, malonus ir sugyvenamo būdo, kukli asmenybė, sumani ir darbšti bakterijologė. Atsisveikinta su gailėsčiu. Išvyko į Los Angeles, kur jos tėveliai žada ir apsigyventi, o ji gali apsisistoti ir San Francisco, jei ten gaus tinkamą darbą. Sėkmės Julijai ir jos tėveliams!

Jurg. Ežer.

Scranton universitetas medaliais apdovanojo tuos profesorius, kurie universitete išdirbo 20 metų. Dr. A. Kučas trečioje eilėje kairėje.

AIDO CHORAS ISVYKSTA KONCERTUOTI

HARTFORD, CONN.

Hartfordo "Aido" choras birželio 17, šeštadienį, vyks į Worcesterį, Mass. Ten duos koncertą Maironio parko salėje. Su šiuo choru drauge koncertuos ir Worcesterio Moterų Meno ansamblis. Pradžią 7 val. vak. Visi Worcesterio ir apylinkių lietuviai prašomi tamedvių chorų koncerte gausiai dalyvauti.

VYRŲ KLUBO KOMUNIJĄ IR PUSRYČIAI

Tėvo dienos proga Sv. Trejybės Vyrų klubo nariai birželio 18, sekmadienį, 8:30 val. ryto išklausys mišių ir priims šv. Komuniją lietuvių parapijos bažnyčioje, 53 Capitol Ave., Hartford, Conn. 10 val. ryto L.A.P. klubo patalpose 227 Lawrence Str., Hartford, Conn., bus pusryčiai. Kviečiami visi nariai dalyvauti ir pusryčiuose.

"TĖVYNĖS GARSAI"

Jau kelis kartus per lietuvių "Tėvynės Garsų" radijo valandos programą buvo perduota Alfonso Miluko kalba. Jis, būdamas J.A.V. pilietis, buvo išvežtas į Rusiją ir Vorkutos koncentracijos stovykloje išlaikytas 9 metus. Tik prieš dvejus metus yra atvykęs į šį kraštą ir dabar važinėja su paskaitomis apie komunismo grėsmę pasauliui. Gegužės 3 buvo atvykęs į Hartfordą, ir jo kalbą lietuvių "Tėvynės Garsų" radijo valandos vedėjas Alg. Dragunevičius užrašė į magnetinę juostą. Dabar A. Miluko kalba transliuojama per lietuvių programą.

Radijo valandos vedėjas A. Dragunevičius taip pat pranešė apie gegužės 28 buvusią šios valandos gegužinę. Siemet žmo-

PASKUIK KONCERTAS

Gegužės 21 L.A.P. klubo salėje buvo dviejų chorų koncertas, praėjęs su didžiausiu pasisekimu: puikiai atliktos dainos, žmonių buvo daug, šaunus priėmimas. Šį koncertą davė Hartfordo "Aido" choras, talkinant New Yorko Operetės chorui.

Po "Aido" choro seniūno Kosto Jurkevičiaus pasveikinimo, programą pranešėjo gražiakalbė choristė Zita Dapkienė. (Ji yra ir lietuvių radijo valandos "Tėvynės Garsų" pranešėja).

Pirmiausia pristatė Hartfordo "Aido" chorą, kuris padainavo: Laisvės varpa — A. Vanagaičio, Anoj pusėj Nemunėlio — Svedo, Atsikėlus anksčiau — S. Šimkaus ir Valio dalgeli, — J. Strolis. Dirigavo muz. J. Petkaitis.

Po to New Yorko Operetės (moterų) choras, diriguojamas muz. Mykolo Cibo, padainavo: Tėviškė — Br. Budriūno, Audžia, audžia — Mikulskio, Išauš pavasaris (1 d.) — Br. Budriūno ir Nemuną — Paltanavičiaus.

Paskui vėl "Aido" choras padainavo: Vėjužėlė — A. Vanagaičio, Oi, motinė — Banaičio, Dul, dul, dūdelė — J. Gaubio ir Pradės aušrelė aušti — B. Budriūno.

Antrą kartą pasirodė ir Operetės choras, padainuodamas: Rugiagėlės — Br. Budriūno, Vakarą dainą — Mozarto, Dainelė apie tiltą — Balsio ir Rodo prapuličiai — A. Vanagaičio — Jakūbėno.

Pabaigai abu chorai drauge padainavo Kur giria žaliuoja — Gudavičiaus ir Daininukų maršą — J. Gaidelio. Pirmąjį dirigavo muz. J. Petkaitis, o antrąjį — muz. M. Cibas.

Visom dainom fortepijonu akomponavo muz. Aleksas Mrozinskas iš New Yorko.

Publika visom dainom nepagailėjo užtarnautų plojimų. Sulaukta ir nepramatytų dainų. Choram, dirigentam ir publikai padėjo pranešėja Zita Dapkienė.

Po koncerto programos choristai ir svečiai vietinio choro valdybos buvo pavaišinti. Vaisių metu buvo ir gražių kalbų bei linkėjimų ir toliau taip gražiai bendradarbiauti.

J. Bernotas

WORCESTER, MASS.

Meno Mėgėjų ratelis birželio 17 Maironio parke rengia didelį vakarą — koncertą. Pradžią 7 v.v. Koncerto programą išpildys du chorai: Hartfordo Aidos, vadovaujamas muz. J. Petkaitis, ir Worcesterio M. M. Radelio, vadovaujamas muz. Burdulio. Dalis gauto pelno skiriama Lietuvių Fondui. Po koncerto — vakarienė, šokiai. Laukiama visų atsilankant. J.M.

IŠ VISUR

— Lietuvių Kunigų Vienybės centro valdyba, susitarusi su New Yorko — New Jersey kunigų provincija, šaukia Lietuvių Kunigų Vienybės seimą New Yorko rugpjūčio 23-24. Seimas įvyks Statler viešbutyje. Prieš Seimą bus L.K.R.S. konferencija. Seimas, be įprastinių parlamentarinių darbų, rinks naują vadovybę bei iš esmės nagrinės dvi problemas: lietuvių kalba liturgijoje bei lietuviškumo išlaikymas savose parapijose.

— Raminta Rudaitytė, Lietuvių informacijos centro narė, sutiko įeiti į lietuviškos televizijos programos bendradarbių štabą kaip informacijos vadovė ir ryšininė tarp lietuvių televizijos direktoriaus Anatolijaus Sluto ir Lietuvos informacijos centro. Lietuviai Televizijoje programa Chicagoje yra matoma kiekvieną penktadienį, 8:30 val. vak. 26 kanalu.

— Paryžiuje gegužės 23 vyko Baltijos kraštų atstovų pasitarimas tuos kraštus Prancijojie liečiančiais klausimais. Dalyvavo Lietuvos atst. prof. J. Baltrušaitis, Latvijos — K. Berends ir Estijos — A. Varma. (E.)

Dr. Elena Tumienė, Fullerton, Calif., kolegijos profesorė, pakviesta vasaros semestre dėstyti literatūrą Immaculate Heart College, Los Angeles, Calif.

— Teodoras Blinstrubas birželio 4 Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime Chicagoje išrinktas nauju sąjungos valdybos pirmininku. Į naują valdybą nariais išrinkti: Br. Paplėnienė, inž. V. Mažeika, M. Valiukėnas ir K. Pocius. Į Vilties draugijos valdybą išrinkti: buv. pirmininkas Aleksas Laidūnas, K.S. Karpus, Vincas Juodvalkis, Edmundas Cibas, Antanas Senikas ir inž. J. Gaižutis.

— Jonas Dobrovolskis, buv. Vilniaus universiteto gamtos ir matematikos fakulteto docentas, sulaukęs 56 metų, ištiktas širdies smūgio, birželio 5 mirė Clevelande.

— Kanauninkas Motiejus Vėlutis, seniausias Lietuvos kunigas, sulaukęs 94 metus amž. ir 69 metus kunigystės, mirė gegužės 23 Tryškiuose, okupuotoje Lietuvoje.

— Inž. Kostas Astrovas, Flun Corp. siunčiamas, kuriam laikui iš Los Angeles, Calif., išvyko į Koreją statyti didžiulius fabrikus ir išmokyti vietinius jais naudotis.

— Lietuviam, vykstantiems į Expo 67, pasaulinę parodą Montrealyje, vietos užteks. Nek. P. Marijos Seserys, kurios gyvena 1450 De Seve St., Montreal 20 P.Q., daug padeda lietuviams suieškant nakvynes. Vietos yra vietinėse patalpose ir pas lietuvių šeimas, kur galima apsisistoti už pigią kainą. Iš anksto kreiptis į Montrealį telefonai: 766-9397.

GABUS JAUNUOLIS

Donald Raila, 17 metų, iš Amsterdamo, gavo visą eilę premijų ir pasižymėjimų. Jis yra sūnus Mr. Mrs. Steve J. Raila, gyv. 55 Elizabeth St. Jo seneliai, Mrs. Peter Kadzis ir Mr. Mrs. Steve Raila, yra Darbininko skaitytojai.

Jis šiemet baigia Wilbur L. Lynch aukštesniąją mokyklą Amsterdam, N.Y., iš 458 baigusiųjų gavo daugiausia atsižymėjimų.

Jis laimėjo eilę stipendijų: Regents stipendiją, kuri buvo antroji aukščiausia stipendija Montgomery apskrityje; Bauch and Lom stipendiją ir kaip tos stipendijos atstovas lankėsi Rochesterio universitete, Ranslear Medal stipendiją, National Merit stipendiją, duodama Sears ir Roebuck bendrovės, ir National Honor Society Honorary stipendiją.

Gavo dovanų ir atžymėjimų už matematiką, mokslą, lotynų kalbą.

Jis mėgsta muziką ir groja smuiku. Yra išrinktas groti N. Y. valstybės vidurinių mokyklų orkestre, groja Amsterdamo simfoniniame orkestre, grojo net solo Mendelssoono smuiko koncertą. Be smuiko dar skambina pianu, akomponuoja kun. K. Balčiui, kai jis dainuoja. Keletą metų jis buvo savo mokyklos orkestro koncertmeisteris.

Donald Raila

Jį pakvietė birželio mėn. į Dallas, Texas, kur rengiama savaitė apie Amerikos mokslo laimėjimus. Rudenį išvyks studijuoti į Mass. Technologijos Institutą.

— Lietuvių informacijos centras gavo gražius informacijos seminaro įvertinimo laiškus iš William R. Cahill, Public Communications firmos, Glenn W. Heywood, Illinois Bell Telephone bendrovės, Stanley Balzekas, Jr., Seselės Salesijos ir Algio A. Regio. Informacijos seminarą organizavo Danguolė Bartkuvienė, Rūta Domarkaitė, Aldona Indreikaitė, Laima Nainytė, Vitalija Rubytė, Laima Underytė, Augustinas Idzėlis, Rimas Paulikonis, Romas Sakadolskis ir Martin Santoski.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

Kennebunkport, Maine

• Jau priimamos rezervacijos į pranciškonų vasarvietę, kuri šiemet veiks nuo birželio 30 iki rugpjūčio 27. Pigios kainos, geras maistas, lietuviška aplinkuona, vėsus klimatas su Atlantui ir maudynėms baseinu sudaro labai palankias vasarėjimui sąlygas.

• Registruojami taipgi ir berniukai į vasaros stovyklą, kuri prasidės birželio 30 ir tęsis iki liepos 28. Visų rūšių sportas, graži gamta kartu su liuanistinėmis pamokomis yra puiki vieta berniukams praleisti mėnesio atostogas.

• Stovyklos ir visos vasarvietės reikalais reikia rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas: (207) 967-2011, o nuo birželio 30 d. (207) 967-2771

Hartfordo Aido choras ir New Yorko operetės choras drauge dainavę Hartforde gegužės 21. Nuiir. A. Jaro

VISI BENDROM JEGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĖ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAMAI

KĄ PASIRYZOME — ĮVYKDYSIM!

DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TEVAMS FRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti manė / mūsų seimą / mūsų mirusiųsias !:

☐ Garbės fondatorius (\$1000)	☐ Amžinosius narius (\$500)
☐ Fundatorius (\$100)	☐ Rėmėjus (mažesnę auką)

Pasižadu iš viso paaukoti ateityje statybų fondui

ADRESAS

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible))

Madų pasaulis

ROMUALDA BURAGAITE
SIDLAUSKIENE

1967-ųjų Pavasaris — Vasara

Sio pavasario ir vasaros madai įkvėpimo buvo ieškota Afrikoje, Meksikoje ir pas indėnus. Medžiagom piešti motyvai buvo skolinami iš seniai išnykusių, šimtmečių dulkėm apneštų civilizacijų, ar vakarų kultūros aplenktų pasaulio kampelių. Todėl medžiagų spalvos yra ryškios, rėkiančios, primenančios džunglių ar Meksikos fiestos spalvas. Primityvus Afrikos ar indėnų menas turėjo ypatingai didelės įtakos papuošalams, šukuosenoms, skrybėlėm, net avalynei, jau nekalbant apie pačius drabužius. Daug naudojama plastiko permatomoms balinėms suknicoms, apsiaustams ar kombinavimui su medžiagom. Plastiko juostelės įaudžiamos į medžiagas.

Įdomu pastebėti, kad drabužių spalvą veikia krašto ekonominė ar politinė padėtis. Kuomet laikai ramesni ir kainos pastovios, žmonės rengiasi ramesnėmis spalvomis kaip juoda, pilka, tamsiai mėlyna, balta, žalia ir raudona. Kada laikai neramūs, politinė padėtis nepastovi, kainos svyruoja, žmonės, lyg tai savo nuotaiką pataisyti norėdami, ieško ryškių rėkiančių spalvų. Madų industrija tai žinodama, užverčia rinką tokiomis spalvoms kokių žmonės pageidauja.

Apsiaustai ir Kostiumėliai

Apsiaustai daugumoj A raidės pavidalo, siaurais pečiais, plačiom nugarom (Dior, Givenchy, Cardin) arba su diržais. Italų apsiaustai skiriasi nuo prancūzų tuo, kad yra siauresni ir turi platesnius pečius. Pierre Cardin padarė patį naujausią apsiaustą: truputį įmėtus per liemenį, nuo klubų klicėtas.

Kostiumėlių švarkai ilgesni. St. Laurent kostiumėliai buvo su liemenėmis, klostytomis ar tiesiais sijonais, pasiūti iš vviršū medžiagų. Palaidinės, dėvimos su šiais kostiumėliais, buvo su kokardomis arba vviršū placiais kaklaraiščiais. Kaip ir praeitais taip ir šiais metais, — visur — Florencijoje, Romoje, Paryžiuje, New Yorke buvo rodoma kostiumai su kelnėmis (pant suits).

Dieninės Suknelės

Dienai daugiau ar mažiau plačios, A raidės pavidalo suknelės arba su diržais. Matosi vis daugiau ir daugiau trumpučių suknelių, iš po kurių išlindę tos pat medžiagos kelnaitės (mini pants). Daug naudojama dryžių medžiagų, daugiau negu languotų ar taškuotų. Dryžiai eina visomis kryptimis: skersai, išilgai ar įstrižai.

Vakarinės suknelės

Saulėi nusileidus, žemę užvaldo chaosas kokio ligi šiol madų istorija dar nežinojo.

(nukelta į 7 psl.)

Juliana ir Balys Čapukai balandžio 9 atšventė vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Pamaldos buvo Maspetho bažnyčioje, vaišės — Belecko svetainėje. Nuotr. iš k. j. d. kun. P. Bulovas, kun. J. Gurinskas, sukaktuviniškai Juliana ir Balys Čapukai, prel. J. Balkūnas, kun. J. Pakalniškis. Nuotr. R. Kisieliaus

ORAS IR SAULĖ SVEIKATOS DRAUGAI

DR. A. GRIGAITIS

Oras ir saulė turi didelės reikšmės žmogaus organizmui. "Kur saulė nešina, ten gydytojas ateina", — sako senas priežodis. Senovės Romos mokslininkas Plinijus yra pasakęs: "Saulė yra didžiausias vaistas". Šio vaisto negausim už jokius pinigus. Tai stiprus vaistas ir juo reikia naudoti, bet atsargiai.

Jau gilioje senovėje graikai, o vėliau romėnai, naudodavo saulės spindulius ne tik kūni užgrūdinti, bet ir gydyti. Kristaus eros pradžioje ir viduramžiuose saulė buvo užmiršta. Praeitam šimtmečiui medicina vėl pradėjo vartoti saulės spindulius gydymui. Mūsų laikais

vasarai atėjus, kas tik gali visi saulėtą dieną skuba į gryną orą ir paupius, į pajūrį pakvėpuoti grynu oru, pasimaudyti, pasikaitinti saulės spinduliuose.

Oras ir saulė teigiamai veikia odos kvėpavimą. Oro ir saulės dėka odos paviršius prisipildo krauju, kraujo apytaka padidėja, oda daugiau išmeta organizmui nereikalingų medžiagų. Oras ir saulės vonios teigiamai veikia medžiagų apykaitą, lengvina inkstų darbą, stiprina nervų sistemą, gilina kvėpavimą, valo plaučius, ska-

tina kraujo gamybą, šalina mažakraujystę. Oro ir saulės voniomis, leidus gydytojui, gali naudotis ir sergą chroniniu reumatu, kurio reiškiniai žymiai sušvelnina.

Negali naudotis oro bei saulės voniomis, kas linkęs kraujuoti (nosies, plaučių ir kiti kraujavimai), turi širdies ligą, stiprią formoj pairusius nervus, žymiam laipsnyje mažakraujystę, aukštą kraujo spaudimą, arterijų sklerozę. Geriausia, jaučiant kokią negalavimą prieš pradėdam oro bei saulės vonias, pasitarti su gydytoju, kad vietoj sveikatos daugiau nesusergtumėt.

Kaitinantis saulės spinduliais pradžioje užsidengti galvą skrybėle arba skarele. Pradėti orosaulės vonias nuo 15-20 min., kasdien ilginti kaitinimosi laiką, taip pat 15-20 min. šildyti visą kūną. Po orosaulės vonios apsiprausti arba išsimaudyti. Išsimaudyti, ypač pradžioje, nes išildyti, nes greitai galima gauti odos nudegimą. Po orosaulės vonios nesiskubinti tuoj prie stalo pietauti, bet bent 15

BROCKTON, MASS.

Sugrįžo kun. V. Volkevičius

Prieš dešimtį metų čia šv. Kazimiero lietuvių parapijoje dirbo kun. Vincas Volkevičius (William Volkovich). Dabar jis vėl sugrįžo į tą pačią parapiją. Atrodo, kad nereikėtų jo iš naujo pristatyti. Bet — žvilgtelkim į parapijos knygas: per tą laiką gimė 293 nauji parapičiai, kai kas atsikėlė iš kitur. Tad naujiem supažindinti ir vyresniem prisiminti skiriamos šios eilutės.

Jo tėvas buvo Liudvikas Volkevičius, iš Lomėnų kaimo, Gegužynės parapijos. Į JAV atvyko 1914. Pradžioje sustojo Lawrence, Mass., paskui persikėlė į Hudson, Mass., kur išgyveno visą amžių. Motina Elena Zukauskaitė iš Lelešų kaimo, Parapijų parapijos, į Ameriką atvyko 1918. Jie susituokė 1924 šv. Mykolo bažnyčioje. Sutuokė airis kunigas lietuviškai, žinoma, kai ką gerai neištardamas, pvz., sakydamas "imk šį moterystės žiedą", ištarė "žydą".

Antrasis sūnus ir buvo šis Vincas, gimęs 1929 birželio 29. Lankė valdišką pradžios mokyklą, vėliau aukštesniąją, 1946 nuvyko į šv. Jono seminariją. Korejos karo metu jo kursą anksčiau iššventino, t.y. 1953 metų rudenį. Pradžioje buvo E. Lynn vienoje parapijoje, 1955-57 Brocktono šv. Ka imiero parapijoje, 1957-61 Needhame, 1961-66 Cambridge, Mass., Nekalto prasidėjimo parapijoje, 1966-67 St. Williams Dorchester, Mass. Nuo birželio 1 atkeltas į Brocktoną. Dirbo su jaunimu, vaikų cho-

KOMP. J. GAIDELIO MUZIKOS MOKINIŲ KONCERTAS

Siemet komp. J. Gaidelio muzikos studijos mokinių koncertas buvo gegužės 28 Tautinės sąjungos namuose So. Bostone.

Kadangi šį sekmadienį buvo daug parengimų ir Brocktonas minėjo kun. Vembrės 40 metų kunigystės jubiliejų, tai Brocktono mokiniai pirmutiniai atliko programą, kad galėtų grįžti namo ir spėti į jubiliejines iškilmes.

Eina jauniausi, toliau rikiuojasi daugiau pažengusieji. Taip pro klausytojus praeina: Beržinskaitė, Sukys, Plonytė, Sukytė, Čepkauskaitė, Eivaitė, Bizinkauskas, Bielkevičius, Monkus ir Beržinskas.

Jie skambina etiudus, minutes, koncertinius valsus ir kt. Visi mokiniai parodė gražios disciplinos, su didele rimitimi

min. pailsėti. Po valgio kaitintis tik už 1-1½ val. Kad orosaulės vonios eina į sveikatą, rodo gera savijauta, geras apetitas, geras miegas.

Neatsargiai besikaitinant saulė, gauname odos įdegimą. Prie didesnio odos nudegimo pakyla temperatūra, skauda galva, menkėja apetitas, atsiteranda nemiga, silpnumas. Gali būti ir akių suerzinimas. Esant pirmo laipsnio nudegimui, t.y. kada oda tik parausta, užtenka odą tepėti vazelinu arba specialia mostim — Gadoment. Pirmos rūšies nudegimas po kelių dienų praeina. Esant antrą laipsnio nudegimui, t.y., kada ant odos iššoka pūslės, reikia kreiptis į gydytoją. Didžiausias odos nudegimas pasireiškia po kelių valandų saulės poveikio.

Kad nuo saulės nudegimo apsisaugoti, reikia iš lėto pratinti odą prie saulės spindulių. Arba ištrinti odą specialiais tepalais, kurių galima gauti vaistinėse. Žmonės saulės spinduliam nevienodai jautrūs. Blondinai, rudaplaukiai saulei jautresni už brunetus; vyrai jautresni už moteris. Taip pat jautresni maži vaikai. Kūno nudegimas dar nerodo sveikatos. Svarbu odą nenudeginti staigiai, bet protingai, iš lėto, leidžiant veikti saulės spinduliams.

ir meile sėdosi atlikti jiems patikėto kūrinio. Jų tarpe jau sužiba vienas kitas neabejotinas talentas.

Beržinskas skambina Strausso valsa — menininko gyvenimas. Jis pasirodo gražiai apvaldęs instrumentą. Daug pažengęs Sabaitis paskambina Ruggiapiūtės daina, Čaikovskio. Veikalas nelengvas ir didelės skubos, reikalaujantis geros mokyklos ir talento. Sabaitis yra Brocktono grupės geriausias mokinys. Per trumpą laiką daugiausia pažengęs.

Pertraukus metu programos vedėjas V. Eikinas pasiūlo išrinkti šiemetam tėvų komitetą. Išrenkama Beržinskas, Stravinskienė, Gineitienė ir Simkus.

Gineitis, pats jauniausias studijos mokinys ir turėjęs tik 7 pamokas, abiem rankom gražiai paskambina liaudies daina "Plaukė žaselė". Toliau pro klausytojų akis praeina Starinskas, Girmius, Šimkutė, Baltušis, Ambraziejus, Gailiūtė, Eikinaite.

Čibaitė, Račkauskaitė, Dačytė jau daug pažengusios ir parodė, kad yra apvaldžiusios instrumentą. Dačytė gerai atliko Mozarto fantaziją. Dabrila Vytautas neturi sau konkurentų, nes jis tik vienas išėjo groti akordeonu. Birutė Adomavi-

čiūtė skambino Chopino valsa. Ji per metus padarė didelę pažangą ir gana gerai atliko sau patikėtą kūrinį. Čības Saulius skambino Pavasario šlamesys Sindingo. Tai artistas su gražia ateitimi. Jei atsidėjęs kaip iki šiol dirbs, gali išaugti į žymiu pianistu. Pereitais metais jis skambino mintinai. Baltušytė skambino Chopino Polonaise ir De Falla Ugnies šokį. Ši artistė daug dirbdama padarė labai daug pažangos. Dabrilaite skambino Liszto Liebestraum ir Chopino Polonaise. Antras kūrinys yra didelės skubos ir reikalauja geros technikos.

Vaičiurgytė skambino Beethoveno Sonata Patetique ir Mendelscno — Ronde Capriccio. Ji yra studijos geriausia mokinė.

Pabaigoje kalbėjo tėvų komiteto pirm. V. Eikinas, padėkodamas komp. J. Gaideliui už pastangas auklėjant gražų jaunimo būrį.

Po to muzikos studijos mokiniai ir tėveliai su svečiais I-mo aukšto salėje dar ilgai šnekučiavo ir dalinosi įspūdžiais prie kavos puoduko, ragaudami įkvairiausius kepinus. Koncertan atsilankė ir lietuvių draugo advokato žmona Mrs. Twohig.

P. Kaminskas

MŪSŲ BROLIAI ŠAUKIASI DVASINĖS IR MEDŽIAGINĖS PAGALBOS

JUOS GELBSTIME PER

LIETUVIŲ RELIGINĘ ŠALPĄ

Kasdien iš Vatikano radijo siunčiamos lietuviškos religinės ir tautinės programos. Rūpinamės gauti tokią transliaciją ir iš kitur. — Padarytumėm daugiau, bet reikia daugiau jūsų visų bendradarbiavimo maldomis ir aukomis.

Lietuvių Religinės Šalpos Komitetas veikia su Amerikos vyskupų žinia. Pirmininkas vysk. Vincentas Brizgys.

Aukus siųskite ar palikimus rašykite taip:

I give, devise and bequeath to
LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS
AID, INC.
64-09 56th Road, Maspeth, N. Y. 11378.

Aukos ir palikimai laisvi nuo mokesčių — Tax deductible

Ateikite pagalbom:

asmens, parapijos, organizacijos, profesionalai, prekybininkai — savo apylinkėje kurkime rėmėjų būrelius.

Supažindinkime kitus su

Lietuvos kančiomis:

platinkime knygą: The War Against God in Lithuania, kaina: popierio viršelė \$1.25, litais \$3.00; ispanų kalba: La lucha contra Dios en Lituania, kaina \$1.00.

L K R S VALDYBA

Lietuvės, latvės ir estės dr. Marion Mill Freminger, G abono generalinio konsulo priėmimas, kuris buvo su-ruoštas G. Ziloniėnei, Pabaltijo Moterų Tarybos pirm ininkei, pagerbti. Nuotr. E. Tamošalio

Lake George, N.Y. Prie šio ežero yra graži lietuvių šilvynų BLUE WATER vasarvietė. Puikios sąlygos praleisti atostogas. Patogu pailsėti vykstant į Montreallio parodą. Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7myl. į šiaurę. Dėl informacijų kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. Tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. Maželio

MADOS

(atkelta iš 6 psl.)

Naujenybių beieškant puolama iš vieno krastutimumo į kitą. Vakare matysime akinančius spalvų rinkinius, primityvius, bet sumodernintus Afrikos genčių apdarus (Dior, St. Laurent), klasiškas drapiruotas suknius kokias tik Mme. Gres temoka pasiūti, dramatiškas balines pizamas (Galitzine, Forquet, Lanvin), skaidraus plastiko ilgas ir trumpas balines suknius ir apsiaustus (St. Laurent, Forquet, Trigere), įvairiais žvyneliais, karoliais ir akmenimis nusagstytas suknius (Cardin, Givenchy Valentino ir kiti).

Papuošalai.

Patys naujausi dieniai ir vakarui yra afrikiečių, indėnų ar meksikiečių papuošalai, padaryti iš vario, žvėrių ilčių, drožinėto medžio, riešutų ir t.t.

Batai

Įvairiausi sandaliai dieniai ir vakarui. St. Laurent rodė storus padais, plačiais kulnais sandalius, panašius į antro pasaulinio karo batus. Uždari batai su įvairioms sagtimis dar vis madoj.

Kojinės.

Su trumpais sijonais, dieniai ir vakarui į kojas kreipiama vis daugiau ir daugiau dėmesio. Vakaru kojines siuvamos iš tos pat medžiagos kaip sukniā, siuvinėjamos žvyneliais, karoliukais, kristalais, įmezgama sidabro ar aukso siūlų, aplikuojama gėlėmis, siuvinėjama zigzagais ir t.t. New Yorke kojines ir medžiaginiai batai daromi iš tos pat medžiagos. Forquet rodė kojines ir batus kirptus iš vien (prie margų, tos pat medžiagos kaip sukniā kojinių buvo prisiūti padai). Dienai kojines esti raštuotos arba spalvuotos, priderintos arba skirtingos nuo suknelės.

Pirštinės.

Vasaros sezonui dėvima trumpesnės pirštinės, įvairiai iškarpytos arba dviejų spalvų (kombinuotos).

Diržai

Šį sezoną diržai dėvimi visur: ant kailinių, apsiaustų, kostiumėlių, suknelių ar balinių suknių. Daug matosi grandinėmis sujuostų drabužių. Bendrai, diržai yra platus, su didelėmis metalinėmis sagtimis arba nusagstyti akmenimis.

Rankinukai.

Vieni iš naujausių yra perpetiniai, kurių rodė St. Laurent, Chanel ir kiti.

Skrybėlės

Greta Garbo skrybėlės vėl pasirodė, jas ypač pamėgo jaunimas. Visoki bryliai madoj — tiesūs, stangrūs ar minkšti, atlenkti aukštyn ar nuleisti žemyn.

DISPLAY

OUTSTANDING BUY — DINER excellent location parking lot long lease reasonable rent wonderful opportunity for young couple. Asking price \$45,000 Mr. PAUL PAPPAS call 392-9582

TOURS TO EXPO 67 FOR GROUPS ONLY

25 persons or more—clubs, churches, unions, associations, schools, firms. — We handle everything including centrally-located accommodations & transportation by plane, train or Trailway bus. Reasonable prices.

CLUB TOURS INC.

18 East 41 Street, N.Y.C. 10017 (212) LE 2-7075 Group tour specialists for 30 years

OUTSTANDING BUY LUNCHEONETTE STATIONERY

grosses \$1000 per week closes 6 PM. Long lease Must sell due to illness Call 516 - 732-8581

Used Travel Trailers — '66 Hilltop Camper, '65 Shasta (fully contained), '63 Scotty 15 ft., Cardinal 16 ft. New Trailers and Campers. Bellows & May 257 Highland Ave., Middletown, N.Y. DI 2-3951. Open Evens. Mon.-Fri. to 7:30; open all day Saturday. Call for Sunday appt.

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės Cape Cod viloje

“AUDRONĖ”

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 428-8425

Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir k. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams • Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma • Visai arti šilto srovės, privatus atviro jūros plažas (7 min. pėsčiom) • Geras lietuviškas maistas Atidaroma vasarą nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUGSĖJO MĖN. 15 D. ir jau dabar primami užsakymai. Kreiptis DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST. BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ — CAPE COD, MASS. 02655, MARLIJA JANSONAS. Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

MEŠKOS ir MEŠKIUKO

vasarvietės savininkai maloniai kviečia visus šias vasaros atostogas praleisti nuostabiai gražioje poilsio vietoje — Cape Cod kurorte. MEŠKA ir MEŠKIUKAS pasirūpins, kad vasarotojų atostogų būtų jaukios, linksmos ir įdomios. Savininkai patys svečius priima, pilnai aprūpina ir lietuvišku nuoširdumu globoja. Vakare, tėvams išvykus, prižiūrimi vaikai. SEZONO PRADŽIA birželio 18 d. Užsakyti galima pas: Maria Lušys, 88-01 104th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. 212-849-1193 • Irena Veitas, 72 Congress Street, Braintree, Mass. 02185; tel. 617-843-2146 • VILLA MEŠKA, 42 Beach St., Monument Beach, Cape Cod, Mass. 02553; tel. 617-759-3251.

SVEIKI ATVYKĘ Į MONTREALIO PARODĄ EXPO 67

Stengiantis patenkinti daugelio pageidavimus, nutarėme parodos metu mūsų kolektyvų namo 50 kambarių paskirti parodos lankytojų nakvynėm. Vieta. Mūsų namas yra mažame Chateaugay Heights miestyje. Pasiiekiamas važiuojant į pietų vakarus keliais 9C ir 3. 30 minučių keliu nuo Expo. 4 mylios į pietus nuo Mercier tilto (pavažiavus 1 mylią nuo Mercier tilto, pasukti į dešinę Chateaugay Heights keliu). — Visi kambariai su šilto ir šalto vandeniū. Patogios lovos. Name veikia automatinis kaituvas. Nemokama vieta pastatyti automobilams. Kaina. Kambarys 6 dol. nakčiai. Gegužės, birželio, rugsėjo ir spalio mėnesiais kambarys 36 dol. savaitė. Priedama sulankstoma lova — 2 dol. nakčiai. Išvykstant kambariai paliekami 11 val. ryto. Duodami tik pusryčiai nuo 8 iki 11 val. ryto. Kainos nuo 35¢. Rezervacijos daromos iš anksto, pridedant depozitą (trečdalis sumos). Informacijos reikalu kreiptis: Fr. Laurent Pouliot, O.F.M. 250 Christ the King Avenue Chateaugay Heights, P. Q., Canada Telefonas: (514) 692-6711 Galima teirautis ir Darbininko administracijoje: 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221; telef. GL 2-2923.

SERVICE

CUSTOM HYDROMATICS 565 Carroll St. Brooklyn Open 5 1/2 Days. Automatic transmissions repaired resealed and rebuilt Call 789-1516

ALOHA TRAVEL BUREAU Inc.

Open 6 Days A Week 617 FLATBUSH AVE Brooklyn N. Y. OSWALD E. BARTLET, General Manager Phone 693-9290

VW Quality Auto Repairs, specialists in Volkswagens and Porsche. Trained mechanics, complete equipment at reasonable prices. Try us and be pleased! 929 Remsen Ave., Brooklyn; 949-5850. Open Saturdays all day.

H. W. FEMALE

RELIEF SWITCH BOARD OPERATOR, heavy industrial board, filing, typing, etc. Good salary and benefits. WHIPPANY PAPER BOARD CO., Inc. 887-3300 — Ext. 288

CLERK — TYPIST GOOD AT FIGURES

For Small Hospital in Brooklyn N. Y. Fringe Benefits Call TR 5-9200

OPERATORS WANTED experienced on sportswear

Piece work. All benefits. J & R SPORTSWEAR 155 McGraw St., Shirley Tel. 281-9106

NURSE, REGISTERED

Position available on 1st Shift Large Modern Nursing Home Salary open, excellent working conditions, many benefits. For interview, call 201-743-7772.

NURSE, L. P. N., or NURSE'S AIDE

for general floor duty in large modern Nursing Home; many benefits, excellent working conditions. For interview, call 201-743-7772

HELP W. MALE

AMBULANCE ATTENDANT ROTATING SHIFTS For Small Hospital in Brooklyn. Fringe Benefits Call TR 5-9200

CENTERLESS GRINDER

Experienced in in-feed grinding Day shift, steady, top rate. Call or apply 8 AM to 12 Noon QUA-DEL CORP. 433 Central Ave. (Rear) Orange NJ 201-674-2026

Accountant Jr. Interesting diversified work in the accounting dept. of a GM mfg plant. Excellent salary & benefits program, room for advancement. Degree preferred, exper. not essential. Delco Remy Div. General Motors Corp. — Jersey Ave. New Brunswick, NJ; 201-247-3900, ext. 735

DESK CLERK

12 Midnite to 8 AM, salary open. Retired person considered, Prospect Park YMCA, 357 9th Street Brooklyn — SO 8-7100

HELP WANTED

WANTED SOMEONE WITH A BACKGROUND OF ACCOUNTING to work on inventory control & cost Good at figures Steady work nice working conditions WHIPPANY PAPER BOARD CO Inc Call 201-887-3300 Ext 288

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priram užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

TO PLACE YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: 867-3680

SERVICE

PAINTING and DECORATING Inside and Outside Fully insured all work guaranteed Call MR. ANGELO TA 4-8210

Instant Tennis Stringing Mail or bring Rackets to CENTRAL SKI SERVICE, Inc. 767 Rogers Avenue, Brooklyn near Linden Blvd. Call BU 4-9518 between 1-6 PM Open 6 days a week

KEYPORT AUTO LAUNDRY

Open 7 days a week The key to our success is you our satisfied customers Call 201-264-9767

HONDA

New and Used Motor Cycles Sales, service, Parts, Insurance Free Estimates. Open 6 days a week KAMADA MOTORS CORP. 1440 Bruckner Blvd., Bronx 328-9533-5

Cut out and save — Sewer or drain trouble? This ad worth 25% off: sewers, sinks, yard drains, tubs, showers, roof leaders (cleaned electrically). 24 hour emergency service day and night. Call 891-8546 Anchor Sewer & Drain Service

ROBERT DAVIS

Aluminum Home Improvement Siding - windows - Jalousies Awnings - Porch enclosures Breeze ways Clark St & Highway 35 Keyport, N. J. 201-264-3655

SAL CARLINO CONTRACTOR

Everything for your Home — New work and alterations all work done at reasonable rates — 170-17 67th Street Flushing Call IN 1-3322

EXPO 67

Modern apartments near beautiful Montreal Botanical Garden, 15 minutes by bus and Metro (Montreal subway) to Expo 67 site — direct connections. Brochures and reservation slips on request. — MILOT APARTMENTS (1963) Inc. 3990 East Sherbrooke Street Montreal, Canada; Tel. (514) 259-9346.

CLAUDIO'S

Greenport's superb restaurant and marina. One of LI's favorite for seafood-steaks and Continental food since 1873. Superb view, 500' deep water pier, all facilities. Foot of Main Street, Greenport. 516-477-9800 / 0627

GETSOS FUR CORP.

363 7th Avenue, N.Y.C. Furs Mink Stoles and Jackets 50 year old factory Save A Lot Money Call 524-4814

Expo '67

ROOMS \$12.00 PER DAY with meals \$20.00 per day Trailer & Camp Sites \$3.00 per day Pool, bus service, 15 min. from Expo Metro. Reserve now, limited number. Write for free brochures and information or call Montreal 625-9534 for reservations STEVE'S CORNER HOTEL 3172 Dagenais Blvd., Fabreville, Province of Quebec, Canada

Laraia's Narrowsburg NY Win-Hen family resort. Beautiful rms, private baths, pool, outdoor sports, Delaware River 5 min. 3 meals daily, TV rm, near churches, your car at your door. Write Mrs. Martin Laraia, Box 331 Narrowsburg; (914) 252-3385. Make reservations early.

RESORTS

BAVARIAN MANOR

Famous for German American Food Get Away—Rest and Play. Olympic style pool, athletics and planned activities, dance to our popular band in the fabulous Bavarian "Alpine Gardens Cabaret", enjoy professional acts every night. Romp, play in our 100 acre playland, fishing and boating in our well stocked lake. Send for colorful brochure—rates and sample menu. LOW June rates. Dial 518-622-3261 Bill & Johanna Bauer—Hosts Purling 12, N.Y. Zip 12470

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

Alfred W. Archibald, President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalys. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$125,000,000. Current dividend 4 3/4% on all accounts.

Dabar moka 4 3/4% už visų rūšių taupomus pinigus.

MOUNTAIN HIGH LODGE

Lietuviška vasarvietė Adirondack kalnuose. Gera ir nuošali vieta poilsiui su šeimos ir pavieniui. Atskiros kabinos su virtuvėm. Moderniški miegami kambariai su asmeniškoniom voniom. Geras maistas, maudymosi baseinas, teniso aikštė ir kiti žaidimai. Netoli nuo Lake George ir kitų ežerų. Geros aplinkybės žuvaliui, pasigrožėti kalnų vaizdais ir pakvėpuoti kalnų oru. Visi maloniai kviečiami praleisti atostogas arba sustoti pernakvoti. Informacijų ar užsisakymo reikalu kreiptis: PRANAS LEIKA, Athol, N.Y. 12810; tel. (518) NA 3-5750

V. REMISIEWICZ

Remis Monument Company

Paminklai ir antkapiai pagaminami visose kapinėse. 69-31 Metropolitan Avenue Middle Village, Maspeth, N. Y. • Tel. DA 6-0909

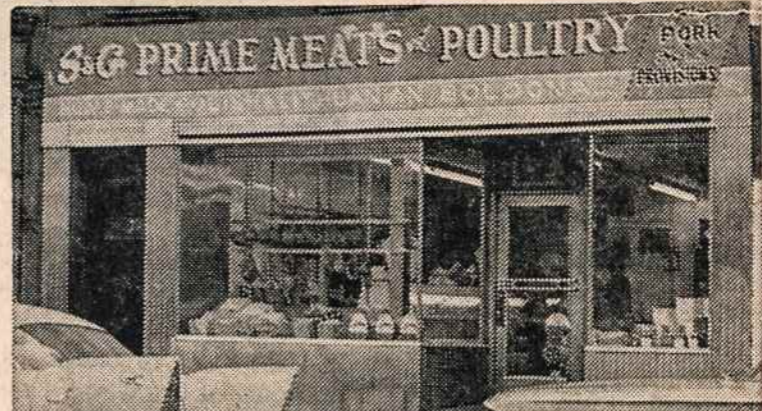
REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y. Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, vedėjas Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 9-5077 340 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211; STagg 2-4329

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS. Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
• Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
• Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
• Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užteikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

JUOZO MISIŪNO

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

J. B. Shalins-Salinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest P'way Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiam garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS) Graborius - Balsamuotojas MODERNI KOPYČIA 423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME Moderni kopyčia - Air conditioned A. J. BALTON-BALTRŪNAS Licensed Manager & Notary Public 660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 2BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

KODIS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

Įkurta 1941 metais Jautriai patarnaujame liūdesio valandoje. Kopyčios naujai įrengtos, jos vėsinamos. A. W. KODIS ir E. A. KODIS 63-06 Flushing Ave. Maspeth, N.Y. 11378 • DA 6-1658 Turi laidojimo direkt. leidimus.

PETER JAREMA UKRAINIETIS LAIDOTOJAS Laidoja Bronx, New York, Broolynne ir apylinkėse. Modernios kopyčios nemokamai. Kontroluojama temperatūra. PETER JAREMA 129 East 7th Street New York, N. Y. 10009 ORegon 4-2568

Theodore Wolinnin, Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI Laidotuvių direktorius Moderniška kopyčia su Air Condition 123 E. 7th St., New York 9, N.Y. GRamercy 5-1437

Market 2-5172

BUYUS FUNERAL HOME

Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius 426 Lafayette Street Newark, N.J. 07105 Patuosiama garbingos laidotuves. Modernios kopyčios — Oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC Patarnavimas diena ir naktį. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus — Tel. TR 6-6434

KARLONAS FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS - JUVELYRAS Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai 9408 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y. VI 7-2573

C. A. VOKET

ADVOKATAS 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. Tel. NEWton 9-6620

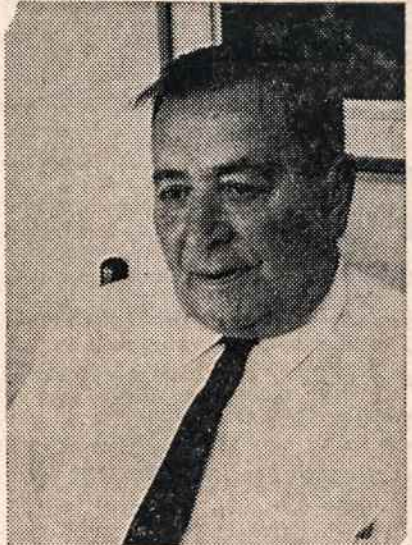
DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

Lietuviško kryžiaus išlaikymui Flushing Meadows parke aukėjo: M. Salinskienė — 350 dol., LB New Yorko apygarda — 276.85 dol., prel. J. Balkūnas — 100 dol., Maspetho klubo moterys pagalbinės — 25, Moterų Vienybė — 25, L. Vyčių 41 kuopa per A. Mažeiką — 10, Jonas Galiūnas — 10, Kazys Miklas, Stasė Ruokienė — 5, J. ir O. Bielskis, Chicago, — 3, T. Slivinskas — 2, panevėžietė — 2 dol. Aukus siūsti: V. Padvarietis, 87-40 127 Street, Richmond Hill, N.Y.

Angelų Karalienės parapijos gyvojo rožančiaus draugija Darbininkui paremti paaukojo 10 dol. Administracija nuoširdžiai dėkoja.

Antanas Parselis iš Buenos Aires, Argentina, atvyko pas savo brolių Vytautą Paroją į Brooklyną. Amerikoje mano pasilikti ilgą laiką, pakeliauti po kraštą, aplankyti gimines. Taip pat jis lankėsi ir Darbininko redakcijoje.

Korp! Neo Lituanica New Yorko rengia Finis Semestri šokius birželio 16, penktadienį, 8 val. vak., Maspetho parapijos salėje, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. Sokiama gros orkestras. Kviečiamas visas jaunimas ir vyresnieji pasilinksinti.

Lietuviškas kryžius naujame N.Y. parke

Lietuviško kryžiaus, kuris buvo pastatytas pasaulinės parodos metu New Yorke, iškilminga rededikacija su atitinkamomis iškilėmis įvyksta birželio 17, šeštadienį 12.30 val. popiet, Flushing Meadows Parke. Lietuvių Bendruomenės Kryžiaus išlaikymo komitetas maloniai kviečia visą Lietuvos visuomenę iškilimėse dalyvauti. Iškilmes yra pakviesti aukšti amerikiečių valdžios pareigūnai bei dvasiškiai. Iškilimėse taip pat dalyvaus latvių bei estų atstovai su vėliavomis. Bus speciali programa pritaikyta

šiomis iškilimėms ir paminima birželio 700,000 žmonių iš Pabaltijo valstybių išvežimas į Sibirą. Programą atliks mišrus jungtinis choras, solistai ir kiti. Per iškilmes bus pakelta Amerikos vėliava, kuri plevėsavė virš New Yorko valstijos kapitoliaus. Vėliavą išrūpino New Yorko valstijos Assemblyman Stanley Pryor, kuris atstovauja Maspetho 30 distrikta. St. Pryor taip pat padėjo daug pastangų, kad kryžius ir toliau būtų paliktas parke.

Iškilnių programa vyks prie kryžiaus, kuris ir toliau stovi toje pačioje vietoje, kaip ir pasaulinės parodos metu. Važiuojant automobiliu, ši vieta yra pasiekama Grand Central Parkway ar Van Wyck Expressway. Privažiavus Rodman gatvę, važiuoti ja iki įėjimo į parką.

Lietuvių Bendruomenės Kryžiaus išlaikymo komitetas kreipiasi į lietuvių visuomenę prašydamas aukų, kad būtų galima kryžių sutvarkyti. Dėl lėšų stokos neįmanoma atlikti net būtiniausių kryžiaus pataisymus. Prašome aukas kiek galima greičiau siūsti adresu: V. Padvarietis, 87-40 127th Str., Richmond Hill, N.Y.

Parengimai New Yorke

Liepos 15 d., 3 v. popiet prie Dariaus ir Girėno paminklo Lithuanica Square (Union Ave. ir So. 2nd St.), Brooklyne, Lietuvos didvyrių — lakūnų Dariaus ir Girėno paminklų rengia Dariaus ir Girėno paminklo statymo komitetas B'klyne.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzivanui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telef. HI 1-9720.

Ieškoma moteris — šeiminkė prižiūrėti pusiau invalide senutę visą parą ar dalį. Pagėdaujama, kad nakvotų kartu. Telef. BA 4-0104.

MASPETHO ŽINIOS

Ekskursija į Montrealio pasaulinėje parodoje vyksiančią Lietuvos dieną bus rugsėjo 1-4. Autobusas išvyks rugsėjo 1 12 val. vidurdienį ir grįš rugsėjo 4 vėlai vakare. Ekskursantai apsigyvens Montrealyje, motel Fontainbleu. Apsigyvenant keturiem kambaryje — 78.50 dol. asmeniui, trim — 84.50 dol. asmeniui, dviem — 92.50 dol. asmeniui. Užsakymai priimami iki liepos 28 su 20 dol. užstatu. Galima užsisakyti pas kun. J. Pakalniškį arba pas Mrs. Olga Brady.

Lietuviško Kryžiaus šventinimo iškilimėse birželio 17 Flushing Meadows Corona parke dalyvaus parapijos choras ir katalikų veteranų postas su vėliavomis. Prel. J. Balkūnas atkalbės maldą už Sibiro kankinius. Ta pačia proga bus paminėtas bausis birželis.

Lietuvos vyčių Great Necko kuopa birželio 3 turėjo sėkmingus šokius. Dalyvavo virš 200 svečių. Planuojama atgaivinti Lietuvos vyčių 110 kuopą Maspetho.

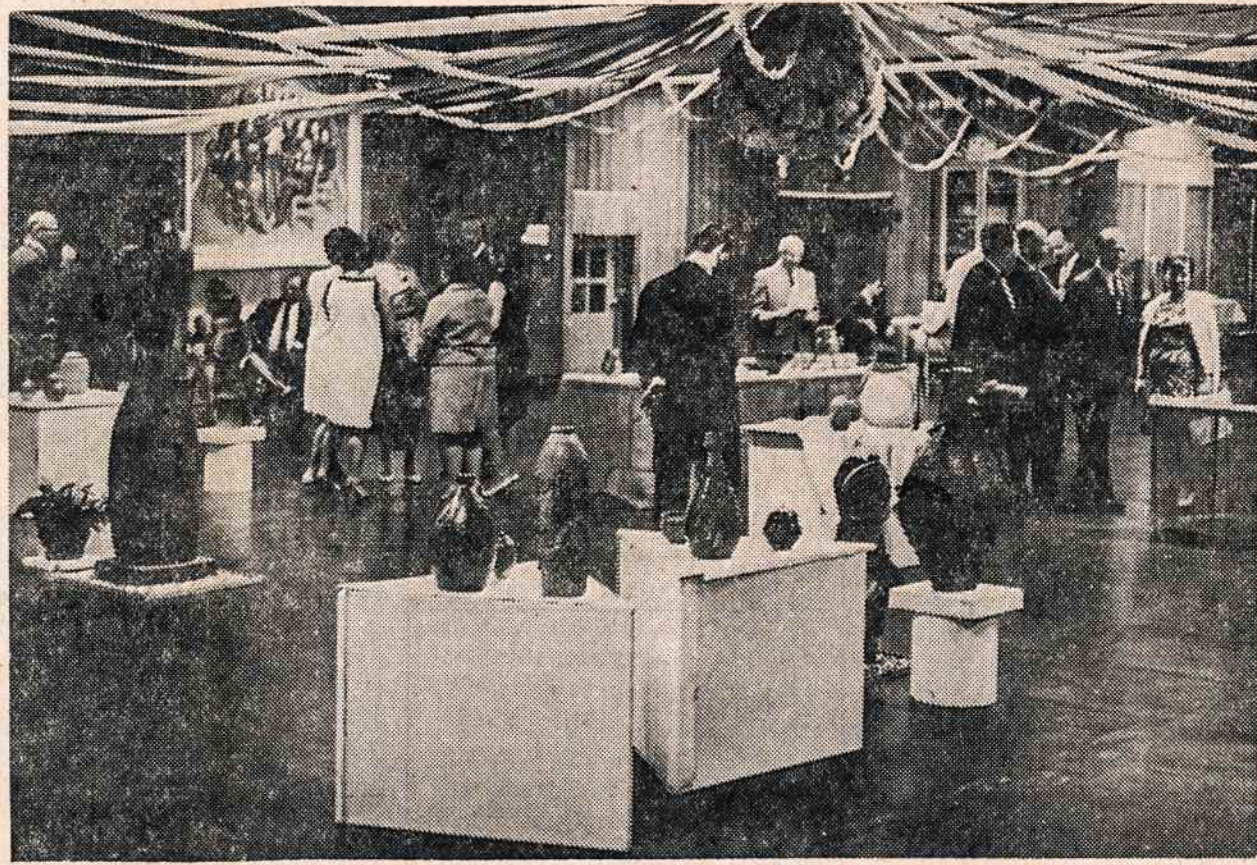
Kun. Juozas Grebliūnas serga jau du mėnesius. Paguldytas šv. Jono ligoninėje.

EXPO 67 Montrealyje 15 min. nuo Expo privačiai išnuomojami dideli, patogūs kambariai su virtuve. Grupėm ir pavieniui. Vasarnamiai Laurentian kalnuose, prie didelio gražaus ežero. Užsisakyti iš anksto. Gaurys, 7730 Broadway, La Salle, Montreal, Que. Canada. Telef. 366-8528.

Kristina Garunkštytė

Jauna pianistė Kristina Garunkštytė, keletą metų intensyviai studijavusi piano pas Nijolę Ulėnienę, yra daugelį kartų pasirodžiusi mokiųjų koncertuose, skautų bei Maironio mokyklos parengimuose. Birželio 7 Hicksville Junior High mokyklos auditorijoje įvyko Kristinos pirmasis solo recitalis. Programoje buvo atlikti Bacho, Schuberto, Mozarto, Chopino ir Rachmaninovo kūrinių. Recitalis praėjo su dideliu pasisekimu — programa buvo atlikta muzikaliai, ir klausytojus ypačingai nustebino Kristinos stipri ir lygi technika. Matėsi, kad pasiruošimas šiai programai buvo kruopštus. Publika, kurią sudarė daugiausiai jaunimas bei muzikos mokytojai, nuoširdžiai sveikino Kristiną šiuo dideliu pasisekimu.

Maspetho lietuvių parapijos salėje birželio 9 atidaryta skulptoriaus Petro Vaškio darbų paroda. Rengė skautams remti komitetas. Nuotr. R. Kisieliaus

LIETUVIŲ KUNIGŲ PERKĖLIMAI BROOKLYNE

Brooklyno vyskupijos oficialus laikraštis "The Tablet" birželio 8 paskelbė eilės kunigų perkėlimus. Sąrašas yra ir 4 lietuviai.

Kun. Norbertas Pakalnis, Apreiškimo parapijos klebonas, paskirtas klebonas emeritas. Kun. Norbertas Pakalnis gimė 1888 spalio 29 rytų Aukštaitijoje. Mokėsi Liepojoj, Rygoje Maskvoje. Baigęs Zemačių kunigų seminariją, kunigu išsventintas 1912 gegužės 27. Vikaravo ir kapelionavo Anykščiuose ir Utenoje. 1915 atvyko į J.V. Chicago universitetą studijuoti psichologiją ir sociologiją (gavo B. A. laipsnį), Loyolo universitete — politinius mokslus (gavo M. A. laipsnį). Vėliau Anglijos Oxfordo universitete studijavo anglų literatūrą. Grįžęs į JAV, buvo Brooklyno Apreiškimo parapijos vikaras ir šv. Jurgio parapijos administratorius. Nuo 1934 Apreiškimo parapijos klebonas. Aktyviai reikišė katalikiškose ir bendrinėse organizacijose. Už nuopelnus Lietuvai 1937 apdovanojtas Gedimino ordinu.

Kun. Juozapas A. Aleksūnas, iki šiol Angelų Karalienės parapijos klebonas, paskirtas

Kelionę autobusu į Montrealį vykstančią pasaulinę parodą organizuoja Darbininko administracija rugsėjo 1-4. Bus puiki proga dalyvauti Lietuvos dienų. Kelionė ir nakvynė kainuos apie 50 dol. Vietas reikia rezervuoti iš anksto. Kelionės reikalais kreiptis į Darbininko administraciją: 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221. Telef. GL 2-2923, vakarais GL 5-7068.

Ieškoma Ona Waitkutė-Jančauskienė. Jos vyro vardas Florijonas, gyv. Philadelphiaje. Pa. Ieško Zofija Dilerutė-Gudaitienė. Zinantieji prašomi pranešti adresu: Mrs. A. Gudaitis, 181 Stagg Walk, Brooklyn, N.Y. 11206.

Apreiškimo parapijos klebonu. Kun. J. Aleksūnas gimė 1902 kovo 22 Brooklyne, N. Y. Studijavo St. John's kolegijoje ir Our Lady of Angels seminarijoje, Niagara Falls, N.Y. Kunigu išsventintas 1929 gegužės 25. Vikaravo Apreiškimo, Angelų Karalienės ir V. Atsimainymo parapijose. 1935 paskir-

Kun. kleb. Norbertas Pakalnis

tas Angelų Karalienės parapijos administratorium ir 1950 tos pačios parapijos klebonu.

Kun. Antanas S. Petrauskas, iki šiol šv. Jurgio parapijos klebonas, paskirtas Angelų Karalienės parapijos klebonu. Kun. A. Petrauskas gimė 1909 lapkričio 2 Brooklyne, N.Y. Studijavo Katedros kolegijoje ir Immaculate Conception seminarijoje. Kunigu išsventintas 1934 gegužės 26. Vikaravo šv. Jurgio ir Apreiškimo parapijose. 1948 paskirtas šv. Jurgio parapijos administratorium ir 1963 tos pačios parapijos klebonu.

Kun. Bruno J. Kruzas paskirtas šv. Jurgio parapijos klebonu. Kun. B. Kruzas gimė 1913 kovo 11 Brooklyne, N. Y. Studijavo Katedros kolegijoje ir Immaculate Conception seminarijoje. Kunigu išsventintas 1938 birželio 11. Nuo šventimų iki dabar vikaravo Apreiškimo parapijoje.

Iš New Jersey Lietuvių Tarybos veiklos

New Jersey Liet. Tarybos dvi mėnesių suvažiavimas įvyko šv. Jurgio D-jos salė, Newark. Dalyvavo 17 organizacijų su 51 atstovu. Suvažiavimą atidarė N.J.L.T-bos pirm. inž. V. Melinis. Pirmininkavo Antanas Rugsys, sekretoriavo Leonas Morkūnas. Valdybos pranešimą padarė pirm. V. Melinis, o kontrolės komisijos aktą perskaitė Leonas Morkūnas.

Atstovai atvyko iš: Elizabeto, Patersono, Kearny, Harrisono, Nutley, Orange, Union, Irvington, Hillside, Matawan, Farmingdale ir Newark.

Valdybos bei kontrolės komi-

sijos rinkimų reikalu atstovų dauguma pasisakė už tos pačios valdybos ir kontrolės komisijos palikimą dar 2 m. Atsisakius iš valdybos A. Kazanauskienė, išrinkta Marytė Stonytė ir du kandidatai: Al. Kačanauskas ir Petras Lanys.

Svarbiausias klausimas — pasitarimas dėl 1968 metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimo. Sutarta, kad minėjimas bus daromas Newark visų New Jersey lietuvių vardu ir bus sudaryta speciali komisija iš New Jersey L.B. apygardos ir kitų organizacijų atstovų. Pasiruošimas greitai laiku bus pradėtas, ieškant tinkamų patalpų ir galimai žymesnių amerikiečių ir lietuvių atstovų.

Suvažiavimo atstovai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais, naudojant suaukotų pinigų.

A. S. Trečiokas

Brockton, Mass.

(atkelta iš 6 psl.)

raštis. Parašė ir tokio turinio knygeles: Pharmacy — a noble profession (dvi laidos), Norms of Conduct for Pharmacists ir Hudsono miesto lietuvių istorija.

Išleides knygelę apie lietuvių Hudson, turėjo pasikalbėjimą per spaudą ir radiją.

Mėgsta smuikuoti. Muzikos mokėsi Hudson, N. Anglijos konservatorijoje, privačiai. Dalyvavo Brocktono simfoniniame orkestre, talkininkauja I. Vasyliūnui koncertuose. Su juo šiais metais buvo nuvykęs koncertuoti net į Chicago's Jaunimo centą. Kasmet dalyvauja Bostono Gardner muziejaus metiniuose koncertuose.

Pasitikdami šį mielą kunigą, linkime jam kuo geriausios sėkmės ir Dievo palaimos.

Jis turi brolių Adomą, kuris gyvena Hudson ir yra vaistininkas, daug padeda Putnamo seselėm.

M. Kas.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Lituanistinės mokyklos išleis-tuvės buvo birželio 3. Mokyklą baigė 7 abiturientai. Rytė bažnyčioje buvo pamaldos, kurias laikė kleb. kun. A. Balt-rašūnas ir pasakė pamokslą, pasidžiaugdamas, kad vaikai momosi savo tėvų kalbos. Atestatus mokykloje iškė mokyklos vedėjas Antanas Gustaitis. Tėvų komiteto vardu visiem mokiniam įteikta po knygą, Vaič-jurgytei, Gineitytei ir Dabrilai-tei šatriječiai padovanojo Aidų žurnalo prenumeratą, Keleivio radaktorius Jackus Sonda visiem davė po Kipro Bielinio parašytą knygą "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija". Dar kalbėjo kleb. Baltrašūnas ir tėvų komiteto pirm. Adomas Tumas. Abiturientų vardu kalbėjo Vaičjurgytė. Meninę programą parengė mokytojai: P. Kalvaitienė, M. Žygienė, G. Karosaitė, L. Jašinskienė, A. Dabrilaitė ir Ambraziejienė. Atliko mokiniai. Mokyklą baigė še mokiniai: Birutė Vaičjurgytė (pirmąja), Aldona Gineitytė, Aldona Dabrilaitė, Birutė Jaraitė, Vilija Leščinskaitė, Algimantas Senuta ir Algis Paluilis.

Į Eglutės šventę, kuri buvo Putname birželio 4, iš Bostono buvo nuvykę nemaža vaikų.

Muzikas Jeronimas Kačinskas su žmona išvyko pasisvečiuoti prie Ramijojo vandeny-no pakraščių į Los Angeles.

Dalia Ivaškie (Skuzinskaitė), buvusi veikli ateitininkė, Bostono kolegijoje gavo magistrės laipsnį iš chemijos. Ji yra mokytoja ir mokytoja aukštesniojoje mokykloje.

Bostono ramovėnai birželio 18 daro savo metinę išvyką į Worcesterį — Shrewsbury, 52 Quinsig Ave., Maironio Parką, ir pasikvietė į svečius Bostono, Brocktono šaulių dalinius, Bostono Lietuvių St. Dariaus legio-no posto narius, Worcesterio, Hartfordo, New Yorko ramovėnus, o taip pat savo draugus ir artimuosius. Prieš pietus ramovėnų valdybos turės pasitarimą kaip iškilmingiau atžymėti Lietuvos nepriklausomybės ir kariuomenės atkūrimo 50 metų jubiliejų. Bendri pietūs 2 val. Vėliau linksmoji dalis.

Bostoniečiai parėmė Lietuvių kryžiaus New Yorko rededikacijos iškilmes. Sužinoję apie rededikacijos iškilmes ir lietuvių laimėjimą gaunant iš New Yorko miesto sutikimą palikti kryžių naujame parke, išlaidom padengti aukėjo: po 10 dol.: P. Averka, S. Griganavičius, B. Kamantauskas; po 5 dol.: J. Burdulis ir A. Neviera.

Vienam asmeniui išnuomojamas atskiras kambarys ramioje, gražioje ir patogioje vietoje, geras visomis kryptimis susisiekimas. Skambinti tel.: VI 9-21 97.

A + A

EMILIJAI MATEKŪNIENEI

mirus, jos dukrą Oną, sūnų Petrą bei jų artimuosius, gilaus liūdesio prislėgtus, širdingai užjaučia

New Yorko ZARASIŠKIAI

A + A

JONUI VALIUKĖNUI

staiga ir netikėtai mirus, jo žmoną Mariją ir dukrą Deliją, jų didžiojo liūdesio valandą širdingai užjaučia

New Yorko ZARASIŠKIAI

A + A

MINGAILAI MILUI - MILAŠEVIČIUI

mirus, jo tėvą Adalbertą Milaševičių ir sesutes Ramunę DeApolito, Reginą Vasaitienę giliai užjaučia

MYKOLAS SLAPŠYS

A + A

KAZIMERUI ZEROLIUI

mirus, jo žmonai Marijai Zerolienei, dukrai Marytei, jos vyrui Andriui Armonams ir šeimai reiškiamė gilią užuojautą.

Marija, Milda, Zigmās ir Algis Grabnickai

A + A

DR. JUSTINUI PETKEVIČIUI

mirus, žmonai Nijolei ir vaikams bei kitiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

G. S. EVERLIN